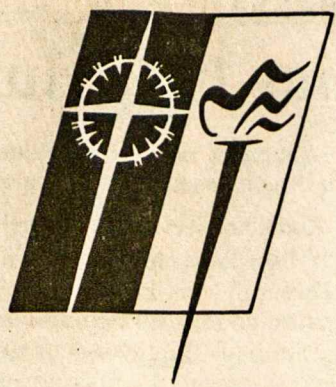

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (2462) 1997 GEGUŽINĖ-MAY 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Aptemdomi pavasariai

Kasmet žydintis pavasaris pasitinka Motinos dieną. Tai gražu, simboliška ir įspūdinga. Kiek džiaugsmo, sujungimo šeimos ir visuomenėje! Joks civilizuoto pasaulio kraštas tylomis nepracina pro šią šventę, tapusią metine, laukiama ir visaip minima.

TAI PAGARBOS, meilės ir padėkos pareiškimo diena, ypatingu būdu jungianti šeimos narius, kurie sutartinai pagerbia ir sveikina savo mamas. O virš visų iškilmių ir jautrių akimirų tartum su pavasario žiedais prasiskleidžia žmogus-motina, gyvybės perteikėja ir nepailstanti, nepamainoma jos globėja visur – laukinėje gamtoje ir sudėtingame žmogaus pasaulyje. Tačiau šitame įvaizdyje kaskart vis daugiau ima rodytis prieštaraimų – aptemdytų pavasarių. Pasigirsta balsų, kad jau yra įvykęs ryškus skilimas: vienos motinos tėra gimdytojos, kitos dar šalia visko motiniško auklėjimo reikšmę suprantančios ir vertinančios. Pagimdyti ir savo kūdikį atiduoti svetimų žmonių aplinkai ir globai yra viena, o ji pačiai savo namuose auginti ir auklėti – kita. Šiandien pavyzdžių netrūksta abiejose pusėse. Tačiau kas galėtų ramiai klausytis spėliojimų, kad augintojų ir auklėtojų grupė mažėjanti, kad modernus gyvenimas ir žmogaus poreikiai nebeleidžia motinoms daugiau laiko skirti savo vaikams. Naujasis gyvenimo būdas iškelia nemažai sunkiau sprendžiamų klausimų, jų tarpe ir šių dienų motinos išsišakojimą. Visur suspėti, kas būtiniausia apglėbti – stačiai nebeįmanoma. Tiesa, vyrų pagalba namuose tolydžio didėja – darbais ir atsakomybe įprantama dalintis. Bet tai vis tiek neatstoja tikro motinystės pašaukimo, nors pasigirsta balsų, kad tokio iš viso nėra. Bet tai tik požūris, kuris daikto nepadaro ir amžinųjų dėsnių nepakeičia.

MOTINĖLĖ vargdiene mūsų tautos dainose ir pasakojimuose ryškinama kaip sunkią gyvenimo našta pakelianti moteris. Šių dienų akimis kai kuriems – tai pasibaisėtina. Kai kam ji – vergė. Bet tos anų laikų „vergės“ toli gražu neatitinka šiuolaikinės prasmės. Anos motinėls, išauginusios tūkstančius dorų ir tėvynę mylinčių žmonių, šiandien prisimintinos ne kaip vergės, bet kaip didžiavasiškumo pavyzdžiai, kaip mylimos ir šventos asmenybės, be kurių ir šių dienų palikuonys vargu ar būtų atsistoję ant tvirtesnių religinio bei dorinio gyvenimo pagrindų. Mat pasaulyje buvo ir bus daug dalykų, kurie be pasiaukojimo neatsirasytų. Yra daug laikotarpių, kurie reikalingi, kad kam nors po jų būtų geriau. Ir dėl šių dienų laisvės ir gyvenimo gerovės kada nors buvo aukotos. Laisvės kovotojai nebuvo nei vergai, nei samdiniai. Garbingi motyvai skatino juos bet ką daryti, kad kiti galėtų džiaugtis. Motinėls vargdiene lygiuojasi su tokiais. Jos ir numirusios gyvena, skleidžia išmintį ir meilę. Ir kai šiandien valdžios suka galvas, kaip padaryti, kad visuomenė grįžtų į dorovę, kad gatvėse sumažėtų nusikaltėlių, tyčia ar netyčia aplenkiamą galimybę – sudaryti sąlygas motinoms pačioms auklėti savo vaikus. O jei tokių sąlygų sudarytoja būtų valstybė, nebereiktų parlamentarams ginčytis dėl šimto tūkstančių naujų policininkų įvedimo į didmiesčių gatves. Jų algas išdalinus motinoms, vaizdas keistųsi. Šitoks investavimas daug ką iš pagrindų pakeistų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujo parlamento rinkimai

Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien balandžio 27 d. paskelbė federacinius rinkimus š.m. birželio 2 d. Pranešimas žiniasklaidai nebuvo naujiena. Stebimasi, kad po trejų su puse metų valdymo liberalai, turintys aiškią daugumą parlamente, norėtų viską rizikuoti rinkimuose. Vis dėlto apkalpos rodo, kad dabartinis liberalų populiarumas gali jiems užtikrinti antrą kadenciją valdžioje.

Ministerio pirmininko teigimu, rinkėjai turės pasirinkti, ar svarbiau palaikyti liberalus ir jų pastangas balansuoti biudžetą, ar remti opoziciją ir jos pažadėtus mokesčių sumažinimus. Ar šiausi liberalų oponentai yra Reformų ir Bloc Quebecois partijos, kurios stengsis Kvebeko atsiskyrimą padaryti pagrindiniu rinkiminio vajeus klausimu. Konservatorių vadovas Jean Charest, kaip ir ministras pirmininkas, žada konstitucijoje įtvirtinti Kvebeko „atsikiro“ statusą (distinct society) pripažinti. Apkalpos rodo, kanadiečiams svarbiausia, kad valdžia rūpintųsi darbais, sveikatos apsauga ir finansų sutvarkymu; o didžiausios jų abejonės yra dėl politinių vadovų pajėgumo išlaikyti Kvebeką Kanadoje.

Liberalai nebemažins paramos provincijų sveikatos apsaugai, kaip anksčiau buvo nusau-

ta. Tai pažadėjo ministras pirmininkas Jean Chretien. Jeigu jo partija bus perrinkta, provincijos gaus \$700 mln. kitais metais ir dar \$1.4 bln. daugiau negu 1999 m. paskirta. Ontario provincija gautų \$253 mln. Liberalai taip pat žada įvesti „pharmaeare“ vaistų kainų reguliavimo programą.

Manitobos provinciją pasiekė potvynis, prieš porą savaičių prasidėjęs North Dakotos valstijoje, JAV Red River apylinkėse. Iki balandžio 30 d. iš Winnipeg'o ir priemiesčių buvo evakuota apie 25,000 gyventojų, o iš viso JAV ir Kanadoje iš namų turėjo pasitraukti 85,000. Tokio potvynio nebūta per 171 metus. Apie 7,000 Kanados kareivių atvyko padėti statyti užtvankas, evakuoti ūkininkus ir jų gyvulius, talkinti policijai ir pagalbos operacijose.

Paaikšėjo, kad 40 kilometrų ilgumo Brunkild užtvanka, pastatyta per 10 dienų Winnipeg'o pietuose, apsaugojo miesto centrą nuo didžiojo potvynio.

Ontario teismo sprendimu provincinės policijos pareigūnas Kenneth Deane buvo rastas kaltu. Jis 1995 m. nušovė neginkluotą indėną Dudley George Ipperwash provinciniame parke, kurį buvo užėmusi 20-ties indėnų grupė, teigusi esą tame

(Nukelta į 9-tą psl.)

Auk didutis, būk greitutis, būk ir geras lietuviukas. Nuotrauka nežinomo fotografo

Lietuva pasaulio tautų junginyje

Pokalbis su ambasadoriumi dr. OSKARU JUSIU, vadovaujančiu Lietuvos delegacijai Jungtinėse Tautose Niujorke

SALOMĖJA NARKĖLIUNAITĖ Niujorkas

Jau šeši metai Lietuva yra sugrįžusi į tarptautinę bendruomenę. Ji tapo Jungtinių Tautų nare 1991 m. rugsėjo 17 d. Nebuvo progos paminėti penkmečio sukakties, todėl dabar štai pluoštas žinių apie tai, kaip per tą laikotarpį Lietuva įsijungė į Jungtinių Tautų veiklą ir kaip joje dalyvauja. Nuo 1994 m. rugsėjo 1 d. nuolatinei Lietuvos misijai vadovauja dr. **OSKARAS JUSYS**, nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius. Jis yra gimęs Anykščių rajone 1954 m. sausio 13 d. 1972-1977 m. studijavo Vilniaus universiteto Teisės fakultete, o baigęs tame pačiame fakultete dirbo asistentu. 1978 m. jis tęsė studijas aspirantūroje Maskvoje, Lomonosovo universiteto Teisės fakultete, kur 1981 m. apgynė doktoratą. Tais pačiais metais grįžęs į Vilniaus universitetą, ligi 1985 m. dirbo Teisės fakulteto vyresniojo dėstytoju. 1985 m., pagal IREX studentų pasikeitimo programą, jis vienerius metus mokėsi Niujorke, Kolumbijos universiteto Teisės fakultete. Sugrįžęs į Vilnių, universiteto Teisės fakultete dirbo docentu iki 1990 m., kai pradėjo diplomato karjerą. Ambasadorius yra vedęs, augina sūnų.

– Pradėję darbą, kai misija persikėlė į naują vietą, esančią pačiame Niujorko centre. Kaip sekėsi įsikurti ir susiorganizuoti, kaip dalyvaujate Jungtinių Tautų darbuose? Koks misijos personalas ir ar jo pakanka aprępti visam darbui?

– Jau treči metai LR misijos Jungtinėse Tautose kolektyvas dirba naujose patalpose. Lietuva yra nupirkusi dalį aukšto pastato Niujorke, Penktojoje aveniu. Pusę patalpų užima LR misija JT, o kitą pusę – LR generalinis konsulas. Patalpos buvo nupirktos prieš trejetą metų, kai nekilnojamo turto kainos nebuvo tokios aukštos. Tuo metu patalpų įsigijimas ir įrengimas Lietuvai kainavo 1,2 mln. dolerių. Šiuo metu, pakilus kai-

noms, šių patalpų rinkos kaina šoktelėjo iki 2,5 mln. JAV dolerių.

Lietuvos misijoje, be mañes, dar dirba keturi diplomatai ir pareigūnas administracijai. Palaikome gerus santykius su Baltijos valstybių misijomis prie JT ir stengiamės koordinuoti savo veiklą visumos posėdžių metu, bendruose pasitarimuose neretai pasiskirstome, kas rinks informaciją vienais ar kitais klausimais, o po to rengiamuose Baltijos valstybių susitikimuose pasidalijame informaciją, aptariame įvairių klausimų galimus sprendimo variantus. Jei visus darbus organizuotume ir atliktume vien tik misijos įgominis, būdami penkiese, fiziškai visur nespėtume.

51-ajai visumos sesijai į misiją atvyko du nauji darbuotojai iš Užsienio reikalų ministerijos. Tai padėjo misijai aprępti tokius klausimus, kaip gamtos apsaugos, socialinius-ekonominius, moterų ir vaikų teisių bei kitus, kurių ankstesniais metais dėl darbuotojų stokos būvome nepajėgūs sekti. Gal ir nekuoku, tačiau norėčiau pastebėti, kad pagal kiekvieną į intelektualinį pajėgumą misijos kolektyvas yra pajėgesnis nei Estijos ar Latvijos atstovybės Niujorke. Apie tai ne kartą privačiuose pokalbiuose yra pabrėžę ir užsienio šalių diplomatai.

– Ambasadorius Anicetas Simutis, kuris pradėjo misijos būstinės organizavimą, dabar yra misijos patarėjas. Koks darbas jam tenka? Ilgą laiką misijoje dirbo Gintė Damušytė. Šiuo metu ji Vienoje užima kitas pareigas. Kur dar kitur Lietuva turi savo atstovus Jungtinių Tautų specialiose ar regioninėse organizacijose?

– Ambasadorius Anicetas Simutis yra specialusis misijos patarėjas ir dalyvauja delegaci-

jos sudėtyje visumos posėdžių metu, atvykstant į JT Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministeriui, organizuojant Vasario 16 minėjimą Jungtinėse Tautose; neretai apsilanko misijoje, kai aptarinėjame svarbiausius einamuosius darbo klausimus.

Misijos patarėja Gintė Damušytė po penkerių metų darbo Niujorke, Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijos vadovybės įsakymu, buvo perkelta darbi Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Vienoje Lietuvos respublikos delegacijos vadove. Su Gintė tebe palaikome gerus draugiškus ir darbo ryšius.

Lietuva savo atstovus taip pat turi Šveicarijoje – nuolatinę misiją JT skyriuje Ženevoje, kuriai vadovauja laikinasis reikalų patikėtinis Audrius Navikas; Italijoje – nuolatinę atstovybę JT Maisto ir žemės ūkio organizacijoje (FAO – Food and Agriculture Organization), kuriai vadovauja ambasadorius Algirdas Žemaitis; Prancūzijoje – nuolatinę atstovybę UNESCO, kuriai vadovauja nuolatinė atstovė Ugnė Karvelis.

– Lietuvos kariai dalyvauja taikos palaikymo tarnyboje. Kaip ji formuojama? Ar tuo reikalu rūpinasi JT misija ar Lietuvos vyriausybė?

– Nuo 1994 m., kai Lietuvos kariai pradėjo dalyvauti taikos palaikyme, Lietuva jau yra pasiuntusi į JT ir NATO vadovaujamas operacijas 4 būrius (po 30 žmonių) ir vieną kuopą 138 žmonės) ir buvusios Jugoslavijos regioną, kur jie tarnauja po pusę metų. Be to, dabartiniu metu jau antrą pusmetį Rytų Slavonijoje (Kroatija) tarnauja devyni Lietuvos civiliai policininkai.

Taikos palaikymo dalyviai siunčiami Lietuvos vyriausybės nutarimu. Tačiau, žinoma, prieš (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Posėdžiavo Baltijos atstovai

Balandžio 26-27 d.d. Estijos Piarnu mieste įvyko dešimtoji Baltijos asamblėjos (BA) sesija ir posėdžiavo Baltijos taryba. Lietuvai perėmus organizacijos vadovavimą eilės tvarka, prezidento pirmininku buvo išrinktas Lietuvos delegacijos vadovas Mečys Laurinkus. Nutarta pakeisti BA nuostatus, kad nuo šiol BA priimti dokumentai būtų svarstomi Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentuose.

Buvo priimta rezoliucija dėl kovos su pinigų „plovimu“. Siūloma, kad Baltijos valstybės patvirtintų visas tarptautines sutartis, numatančias kovą su pinigų „plovimu“, plėtoti bendradarbiavimą tiriant panašius nusikaltimus. ELTOS žiniomis, BA pritarė Lietuvos seimo kreipimuisi į ŠAS valstybių parlamentus, raginančiam tų kraštų vadovus pakviesti bent vieną Baltijos valstybę įstoti pirmajame plėtimo tarpsnyje. Pareikšta taip pat, kad visos trys valstybės yra pasirengusios pradėti derybas dėl narystės Europos sąjungoje.

„Lietuvos aidas“ pranešimu, BA taip pat priėmė rezoliuciją, rekomenduojančią Estijai, Lietuvai ir Latvijai panaikinti mirties bausmę. Buvo atsisakyta kritikuoti Gudiją ir Rusiją dėl prezidento Aleksandro Lukšenko veiklos bei Čečėnijos nepriklausomybės slopinimo, nors buvo ir rezoliucija, kuria remiamas čečėnų tautos apsisprendimas ir pabrėžiama, kad Rusija ir Čečėnija turi toliau vesti derybas dėl pastarosios statuso.

Baltijos tarybos posėdyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai sutarė didžiausią dėmesį skirti Baltijos valstybių laisvosios prekybos zonos įvedimui. Dėl muitų sistemos derinimo pažymėta, kad būtina Baltijos kraštams „sutvarkyti savo teisinę bazę pagal tarptautinių prekybos organizacijų priimtas normas.“ Baltijos valstybių muitų sąjungos sudarymas leistų išplėsti jų rinką bei padidinti pramonės galimybes. Tačiau pasirengimas muitų sąjungai gali užtrukti dar 1-2 metus.

Lankėsi Danijos pareigūnai

Gegužės 1 d. Vilniuje lankėsi Danijos užsienio reikalų ministras Niels Helveg Petersen, kuris patvirtino, kad jo valstybė parengs Baltijos kraštų saugumo politikos koordinavimo planą, suderintą su užsienio kraštų pagalba. Lietuva tikisi, jog tai galės padėti jai skintis kelią į ŠAS, praneša ELTA.

Lietuvoje besilankantis Danijos gynybos vadas generolas Christian Hvidt pasiūlė didinti krašto apsaugai skiriamas lėšas ir pertvarkyti ginkluotųjų pajėgų valdymo struktūrą ir tuo būdu našiau panaudoti tas lėšas. Jis pakartojo Danijos pažadą remti Lietuvą kelyje į ŠAS.

Seimo pirmininkas Turkijoje

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis balandžio 28 d. nuvyko į Turkiją keturių dienų vizitui. Kaip rašo ELTA, Turkijos parlamento pirmininkas Mustafa Kalemli susitikimuose pasidžiaugė šia proga užmegztais ryšiais bei Turkijos ir Lietuvos parlamentų bendradarbiavimu Europos sąjungoje (ES). Jis užtikrino, kad Turkija remis Baltijos kraštus joms siekiant narystės Šiaurės Atlanto sąjungoje. Daug buvo kalbėta apie Lietuvos ir Turkijos narystę ES. Turkijos parlamento užsienio reikalų komiteto nariai taip pat pilnai remia Lietuvos narystę ŠAS. V. Landsbergis su delegacija dalyvavo Lietuvos ambasados Turkijoje atidarymo iškilmėse. Taipgi įvyko susitikimai su prezidentu Suleyman Demirel, Demokratinės kairiųjų partijos ir Tėvynės partijos vadovais.

Prezidentas su ambasadoriais

Palangoje balandžio 19 d. įvyko metinis Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko susitikimas su Lietuvoje akredituotais užsienio kraštų diplomatinėmis misijų vadovais, praneša „Lietuvos rytas“. Atvyko 40 ambasadorių, kuriems A. Brazauskas priminė Lietuvos pastangas besirušiant pasitarimams Amsterdame ir Madride, paminėjo padarytą pažangą santykiuose su Graikija ir Vengrija. Jis dar tikisi susitikti su Italijos, Turkijos, Lenkijos ir Prancūzijos prezidentais, krepšėi į Belgijos, Graikijos ir Prancūzijos ambasadorius, prašydamas pagreitinti ES sutarties su Lietuva patvirtinimą jų parlamentuose. Prezidentas pažymėjo: nors Lietuva kartais užsienyje vertinama kaip atsiliekanti nuo Estijos ar Latvijos, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) apskaičiavimu, bendrasis vidaus produktas rodo, kad Lietuva stovi aukščiau jų. Prekyba su Vakarų kraštais sudaro daugiau kaip 60% visos užsienio prekybos, o yra 5,500 įregistruotų įmonių su užsienio kapitalu.

Ryšių konferencija

Kaip praneša BNS, Vilniuje balandžio 18-20 d.d. įvyko pirmoji tarptautinė konferencija Lietuvių telekomunikacijų privatizavimo klausimais. Dalyvavo 60 atstovų iš Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Švedijos, Prancūzijos, Vengrijos, Estijos ir kitų kraštų. Jiems buvo pristatyta pirmoji privatizuojama ryšių imonė „Lietuvos telekomas“ (LT) bei ryšių visuma. Pabrėžta, kad norint žengti pasauliniu tempu ir diegti modernią technologiją, svarbiausia pritraukti investicijas. LT įstatinis kapitalas, siekiantis 757 mln. litų, priklauso valstybei, kuriai liktų 34% akcijų po privatizavimo. Pernai pajamų buvo 533 mln. litų, išlaidų – 435 mln. litų. RSJ

Šiame numeryje

Aptemdomi pavasariai

Skurdi ir pasimetusi būtų žmonija be pasiaukojimo

Lietuva pasaulio tautų junginyje

JT misijoje dirba keturi diplomatai ir vienas tarnautojas

Vokiečio kielionė ir Kuršių nerija

Galima verstis iš pardavinėjamo turistams gintaro

Susitikimas su mokiniiais iš Gudijos

Pelesos močiutės yra viską žinančios ir suprantančios

„Lietuvių namai“ Vilniuje

Reikšminga vieta, kur mokomi ir globojami tremtinių vaikaičiai

Garsoji Kanados klevų sula

Pavasariop pradėjusios tekėti sultys pakliūva į cisternas

Laiškas motinai

Savo vaikams tu kalbėjai žodžius, kurie negali išnykti

Aktorius, išgyvenęs okupacijas

Juozo Stanulio gimimo šimtmetį prisimenant

Užmiršamos mūsų močiutės

Gerosios Naujienos skelbėja buvo senelė – mamos motina

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimui reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" 25 metų sukakties minėjimas Kaune įvyko balandžio 5 d. pasižymėjęs dalyvių gausa. Pradėtas Mišiomis arkikatedroje bazilikoje. Arkivyskupas S. Tamkevičius pamokslė pabrėžė mintį, kad "Dievo reikia klausyti labiau negu žmonių", priminė ištikimai tarnavusius kunigus V. Jaugelį, Br. Laurinavičių, K. Garucką, SJ, J. Zdebskį, vargonininką brolių A. Janulį, SJ.

Vytauto Didžiojo universiteto mazojeje salėje į konferenciją susirinko apie 400 žmonių. Kauno medicinos akademijos rektorius prof. V. Grabauskas garbės daktaro žymenis įteikė Rusijos parlamento nariui Sergejui Kovaliovui, iškiliam kovotojų už žmogaus teises, pagelbėjusiam ir "Kronikos" skleidimo veikloje. Konferencijoje kalbėjo: prof. E. Aleksandravičius apie istoriografines problemas, vyriausybės patarėjas religijų klausimais P. Plumpa apie religinį pasipriešinimą 1968-1973 m., kun. dr. J. Boruta, SJ, apie sovietmečiu leistą ateistinės metodikos literatūrą, S. Kovaliovas tvirtino, kad Kūrėjo valia žmogui suteikta laisvė esanti "liberalinio ir religinio mąstymo susitikimo taškas", doc. A. Jakubčionis skaitė pranešimą "Bažnyčios prisirinimas 1970-1980 m.", mons. dr. V. Kazlauskas pasakojo, kaip "Kronikos" medžiaga pavykdavę skleisti Vatikano radijo bangomis, istorikas K. Antanaitis pasakė, kad Lietuvos valdžiai pasakutini kartą Vatikano radijo bangos užkliuvusios 1988 m., kun. K. Pugetvičius pasakojo apie "Kronikos" platinimą JAV-bėse, primindamas Lietuvių katalikų religinės šalpos ir informacijos centro vaidmenį sovietmečiu, dr. A. Žygas apžvelgė įvykusius pokyčius ir pabrėžė, kad "Kronikos" leidėjai išlaikė vidinę laisvę net ir sovietinėje sistemoje. Minėjimas baigtas Kauno valstybinio choro koncertu.

Konferenciją "Pasitinkant krikščionybės 2000 metų jubiliejų" Vilniaus Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 5 d. surengė arkivyskupijos Katechetikos centras, vad. V. Kaupaitis ir LKMA Pedagogikos sekcija, vad. doc. St.

Dzenuškaitės. Mišias koncelebravo arkivyskupas A. J. Bačkis, kun. A. Gudaitis, SJ, ir kun. V. Virvičius. Dalyvių daugumą sudarė tikybos mokytojai.

Arkivyskupas A. J. Bačkis kvietė pastaruosius ne tiek skelbti, kiek liudyti, būti misijonieriais. Apie pasirengimą didžiai sukakčiai kalbėjo lenkų katechetinio centro vadovas mons. J. Kasiukiewicz. St. Dzenuškaitė pasidžiaugė, kad į tokį renginį pirmą kartą atvyko ministras, kvietė etikos ir tikybos mokytojus teikti siūlymus bei pageidavimus. Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Z. Zinkevičius savo kalboje pabrėžė, kad pagrindinis tikslas esąs pilnavertio žmogaus ugdymas, priminė dvi sukaiktis: pirmosios lietuviškos knygos 450 metinės ir Lietuvos mokyklos 400 m. veiklą. Dalyviai išlauskė mokytojos S. Pilnikienės pranešimo "Parapija ir tikybos mokytojai". Apie bendradarbiavimo kalbėjo stačiatikių atstovė dr. O. Januškevičienė, kartu su savo vyru parašiusi etikos vadovėlių ruošimo mokykloms. Dar kalbėjo dr. A. Stasiulevičiūtė ir J. Brazauskienė. Po pranešimų vyko diskusijos. Dalyvavo apie 200 mokytojų, studentų, kunigų ir kitų švietimo bei auklėjimo darbuotojų.

Pasaulio jaunimo dienoms pasirengti Kaišiadoryse balandžio 5 d. įvyko jaunimo susitikimas. Mišiose katedroje dalyvavo apie 100 jaunuolių. Vėliau katalikiškosios veiklos centre kapelionas kun. Alg. Jurevičius kalbėjo Rožin. Pasirengimo išvykai į Pasaulio jaunimo dienas koordinatorių ses. Rozana pranešė, kad pavykę gaudami geradarių, padėsiųjų padengti Kaišiadorių vyskupijos jaunimo dalyvavimo išlaidas. Gavėnijos metu prancūzų moksleiviai vienos dienos mokyklinių pietų lėšas paaukojo Kaišiadorių vyskupijos jaunimo kelioms į Paryžių išlaidoms padengti. Susitikimo dalyviai žiūrėjo vaizduojant apie misijonieriaus kun. E. Tardif Kaune aukotas išgydymo Mišias, liko dėkingi Kaišiadorių parapijos klebonui kun. V. Sudavičiui bei seselėms Marytei ir Zitai už paruoštas vaišes.

A+A

POVILUI JUTELIUI mirus,

žmoną JANINĄ su šeima Lietuvoje, gimines, draugus bei artimuosius užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

PADĖKA

A+A

PAULINAI ŠABLINSKIENEI

mirus 1997 m. kovo 17 d.,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už Mišias ir maldas laidotuvių namuose bei palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, atėjusiems atsisveikinti su mūsų Mamyte, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias ir aukojusiems įvairiems fondams.

Nuosirdus aciu visiems už pareikštas užuojautas spaudoje, raštu ir žodžiu; karsto nešėjams. Taip pat nuosirdus aciu visoms poniosioms už suneštus pyragus.

Sūnus Donald Šablinskis su šeima,
duktė Angela Šablinskaitė

Lietuvos delegacija prie savo stalo JT visumos posėdžių salėje. Pirmoje eilėje iš kairės: buvęs užsienio reikalų ministras POVILAS GYLYS, ambasadorius dr. OSKARAS JUSYS, ambasadorius Vašingtone dr. Alfonsas Eidintas, generalinis Lietuvos konsulas Niujorke PETRAS ANUSAS
Nuotr. S. Narkėliūnaitės

Lietuva pasaulio tautų junginyje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tai vyksta didelis paruošiamasis darbas Lietuvoje, apmokant taikos palaikytojus, bei Niujorke, nustatant, į kurią taikos palaikymo operaciją, kada ir kiek bus siunčiama. Jei tai yra JT taikos palaikymo operacija, siunčianti karius, valstybė turi gauti Saugumo tarybos pritarimą. Ruošiant Lietuvos taikos palaikytojus, o taip pat Baltijos batalioną (kurio dalimi yra ir Lietuvos būrys), labai daug padėjo Danijos vyriausybė.

Kai Lietuvos taikdariai yra išsiųsti į JT taikos palaikymo operaciją, Lietuvos misijai prie JT tenka dalyvauti rengiamuose JT Saugumo tarybos narių ir valstybių, teikiančių taikos palaikymo pajėgas, susitikimuose, kuriuose aptariama operacijos eiga, Saugumo tarybos mandato įgyvendinimas, karių reikmės.

– Dabar, kai daug kalbama apie JT lėšas, kuras pagrindiniai sudaro narių metiniai mokesčiai, kiek Lietuva kainuoja jos buvimas Jungtinėse Tautose? Kokie Lietuvos mokesčiai buvo iš pradžių ir kokie dabar? Ar Lietuva skolinga JT?

1994 m. bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis, buvo priimtas sprendimas per ateinančius trejetą metų sumažinti Lietuvai mokesčius. Todėl 1997 m. mokame maždaug pusę to, kiek turėjome mokėti 1993 m. Tačiau lieka kita problema – reikia grąžinti ankstesnę skolą. Subyrėjus Sovietų Sąjungai, mokesčiai visoms buvusioms respublikoms buvo mechanškai paskirstyti. Lietuvai jie buvo neįkandamai dideli. Dabartiniu metu Lietuva visą laiką moka tiek, kad išlaikytų balsavimo teisę visumos posėdžiuose. Jei šiais metais ir kitus dvejus metus įmokėsime JT tiek, kiek pernai, 2000-tuosius turėtume sukurti išmokę skolą. Beje, reikėtų pažymėti, kad kelios dešimtys valstybių, tarp jų Latvija, yra netekę balsavimo teisės (tą teisę Latvija atgavo š. m. kovo

mėnesį). Nepalyginamai dideles skolas turi JAV, taip pat Japonija ir Rusija. Nauja valstybių apmokestinimo skalė bus priimta 52-os visumos sesijos metu š. m. rudenį. Tikimės, kad Lietuvos mokesčių pavyks dar sumažinti.

– JT nutarimai priimami balsavimu. Lietuva priklauso Rytų Europos balsavimo regionui. Kaip jums sekasi tame balsavimo regione? Kokie tarpusavio santykiai tame bloke ir su kitais blokais?

Jūsų klausimą norėčiau patikslinti ta prasme, kad Rytų Europos valstybių regioninė grupė, kurią sudaro 21 valstybė, tarp jų ir Lietuva, šio neformalaus valstybių junginio rėmuose nederina ir nekoordinuoja savo politinių nuostatų. Kiekviena šios grupės šalis rotaciniu pagrindu vieną mėnesį pirmininkauja grupei. (Spalio mėnesį Lietuvos ambasadoriui teko garbė ir atsakomybė pirmininkauti grupės darbui bei atstovauti jai įvairiuose JT padalinių ir agentūrų šaukiamuose posėdžiuose). Bendruose posėdžiuose tariamasi ir derinamos pozicijos dėl Rytų Europos valstybių iškeliamų kandidatūrų į JT komitetus, kitus padalinius, ekspertų grupes, pagal atskiras JT konvencijas sudaromus komitetus ir t.t. Grupės posėdžiuose, pagal paskirtas kvotas, aptariamos kandidatūros, ir kompromisų pagrindu paliekamas tikslas jų skaičius, nustatytas kiekvienai regioninei valstybių grupei, tariamasi dėl bendros grupės pozicijos įvairiais procedūriniais ir kitais klausimais. Susirinkimų metu pirmininkaujantis grupei ar jo paskirtas asmuo pateikia grupės valstybėms informaciją, kurią gauna iš pagrindinių JT pareigūnų.

– Visų pirma Lietuva, kaip ir bet kuri kita JT valstybė-narė, balsavimo metu turi vieną balsą. Lietuvos, kaip ir kitų mažų šalių, tikslas – siekti, kad pasaulio bendrija įsiklausytų į jos problemas. Mūsų balsas skamba garsiau drauge su Baltijos valstybėmis, kurių interesai sutampa su Lietuvos. Taip pat glaudžiai bendradarbiaujame su Šiaurės valstybių ir Europos sąjungos misijų vadovais bei darbuotojais.

51-osios visumos sesijos metu aptarėme ir dar turėsime aptarti daug svarbių dalykų. Bus svarstomi ne tik tokie politiniai klausimai, kaip padėtis buvusioje Jugoslavijoje, Azijos, Afrikos, Pietų Amerikos problemos, bet ir JT reformos klausimai.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Tuo tarpu žymiai didesnėmis "jėgomis" aš įvardinau tokio pobūdžio formalius ir neformalius JT valstybių susivienijimus, kaip Europos Sąjungos (ES) valstybės, 77 valstybių grupę (jungia Afrikos ir Azijos ša-

lis). Šiaurės valstybių grupė ir kitos, kuriose iš tikrųjų aptariamų užsienio politikos nuostatų, formuojama grupei priklausančių valstybių pozicija JT svarstomais klausimais. Su kai kuriomis iš tokių grupių, pvz., ES, Skandinavijos valstybėmis, Baltijos šalys dažnai derina savo pozicijas prieš formuluodamos savo nuostatas Generalinėje Asamblėjoje aptariamais klausimais. 1996 metais Jungtinėse Tautose labai suaktyvėjo Lietuvos, kaip Asociacijos sutarties su ES pasirašiusios valstybės, ir Europos Sąjungos dialogas. Asocijuotos valstybės, tarp jų ir Lietuva, buvo kviečiamos prisijungti prie įvairių ES pareikšimų. 1996 metais Lietuva prisijungė prie 120-ties ES pareikšimų, perskaitytų JT Niujorke. Žinoma, formuluojant Baltijos šalių, tarp jų ir Lietuvos, poziciją vienu ar kitu klausimu, yra įvertinama ir atsižvelgiama į įtakingiausias valstybes – Jungtinių Amerikos Valstijų poziciją.

– Kaip misija palaiko ryšius su Lietuvos vyriausybe ir vykdo jos politiką įvairių balsavimų atvejais?

– Kada Lietuvos seime buvo užsiminta apie principą "atleidžiame ir prašome atleidimo", kažkuris dešinysis deputatas pareiškė: "taip, bet tuos žodžius pirmieji turi pasakyti lenkai". Tuos žodžius pirmasis pasakė tas, kuris yra protingesnis ir didžiavasiškesnis. Nors užmusk, negaliu suprasti, kodėl nenorime būti protingesni ir didžiavasiškesni už lenkus.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

Man ir didesnei daliai misijos darbuotojų ši jau trečioji, tad galima kalbėti apie jau nusitovėjusius darbo santykius tarp URM ir LR misijos JT. Apie kiekvieno svarbaus klausimo nagrinėjimą JT-ose, jo esmės išdėstymą ir galimus sprendimo variantus informuojame URM atitinkamus pareigūnus ir laukiame ministerijos instrukcijų. Jas gavę arba informuojame JT atitinkamas institucijas apie Lietuvos poziciją vienu ar kitu klausimu, arba balsuojame visumos posėdžiuose bei komitetuose pagal ministerijos suformuluotus nurodymus. Galima konstatuoti, kad šiuo metu tarp URM ir misijos esanti darbo tvarka beveik niekuo nesiskiria nuo Vakarų valstybių diplomatinėje praktikoje nusistovėjusio bendravimo. Gal tik LR ministerijos kolektyvas nėra dar tiek pajėgus mums talkinti, todėl didelė dalis iniciatyvų, LR pozicijos suformulavimas atliekamas misijoje Niujorke.

SPAUDOS BALSAS

Lenkijos ordinas lietuviui

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š. m. balandžio 15 d. laidoje rašo, kad Lenkijos prezidentas Kwasniewski apdovanojo Tomą Venclovą Nuopelnų Lenkijos respublikai ordino Komandoro kryžiumi. Laikraštis rašo: "Dėkodamas už apdovanojimą, prof. Venclova lenkų ir lietuvių kalbomis pareiškė, kad jau 20 metų stengiasi suartinti lietuvių ir lenkų tautas".

Nors su Tomu Venclova lenkų spaudoje buvo daug pasikalbėjimų, tačiau aiškiausiai savo pažūrą lietuvių-lenkų santykių klausimu jis išdėstė "Metmenyse", 1994 m. antrąjoje laidoje. Šis jo straipsnis buvo išverstas į anglų ir lenkų kalbas. Štai kelios jo ištraukos:

Lenkų atžilgiu lietuviui turi įsisenėjusį kompleksą, kuris tiesiog trukdo mums gyventi. Žinoma, dėl jo atsiradimo kalti pirmiausia lenkai, bet jis būtų seniai sušvelnėjęs, gal net išnykęs, jei ne atkaklios daugelio inteligentų pastangos jį gauti.

Vadinamąjį "Vilniaus klausimą" Lenkijoje kelia jau tik visai marginalinis elementas, nuo kurio lenkų vyriausybė ir didžioji dalis viešosios opinijos atsisirboja. Tuo tarpu dažnas lietuvių žurnalistas gaudytė gaudyti kiekvieną to elemento pasisakymą, nutylėdamas priešiną pasisakymus, kurių yra tikrai daugiau ir kurie yra nepalyginti reprezentatyvesni.

O liūdniausia, kad prie kuitimosi senose skriaudose ir antilenkų nuotaikų kurstymo prisideda labai nusipelnę žmonės, pavyzdžiui profesorius Zigmantas Zinkevičius (buvau jo studentas ir tuo didžiuliuoju, bet nenutylėsiu, kad jo dabartinė pozicija man kelia nusistebėjimą).

Kada Lietuvos seime buvo užsiminta apie principą "atleidžiame ir prašome atleidimo", kažkuris dešinysis deputatas pareiškė: "taip, bet tuos žodžius pirmieji turi pasakyti lenkai". Tuos žodžius pirmasis pasakė tas, kuris yra protingesnis ir didžiavasiškesnis. Nors užmusk, negaliu suprasti, kodėl nenorime būti protingesni ir didžiavasiškesni už lenkus.

Suprasti nėra sunku – lietuviui Varšuvos nebuvo okupavę.

Kodėl konservatoriai laimėjo

Paryžiaus lenkų žurnalas "Kultura" š. m. kovo laidoje išspausdino buvusio Lenkijos ambasadoriaus Lietuvai Jan Władki straipsnį "Lietuva po rinkimų", kuriame jis nagrinėja konservatorių laimėjimo seimo rinkimuose priežastis. Pirmoji buvusi ta, kad rinkėjai, kurie 1992 m. balsavo už LDDP, nesulaukė to ko jie tikėjosi.

J.W. rašo: "Kolchozai nebuvo atkurti, didelės įmonės, kurios galėjo gaminti tik sovietų rinkai, neįdarbino žmonių, nes tokios rinkos jau nebuvo. (...) Nepavyko LDDP išvilioti savo rinkėjų balsuoti nei tradiciniais pažadais, nei išmokėjimu prieš rinkimus laiku negautų pensijų. (...) Konservatoriai priešrinkiminiame vajuje nieko negasdinė. Tai antroji priežastis, dėl kurios LDDP balsuotojai liko namie. Nuosaikūs Lietuvos dešinieji padarė teisingas išvadas iš 1992 m. pralaimėtų rinkimų, kai staigiai nusukurdintai visuomenė, gyvenančiai neapsildytose butuose, apšilimui siūlė tik patriotinius šūkius. (...) Landsbergis prieš rinkimus užtikrino, kad jo partija 'valdys be keršto' ir ves 'politiką, paremtą demokratijos ir teisingumo dėsniais'".

J. Władki šiame straipsnyje taip pat paliečia Lenkijos diplomatus Lietuvoje: "Pasiūsti į Vilnių asmenį kaip generalinį konsulą, (jei tikėti gerai žinčiam Lenkiją valdančios koalicijos problemas savitaisiais 'Nie') į pensiją išėjusį Saugumo tarnybos pulkininką, yra geriausias sveiko proto stokos pavyzdys. Dar daugiau – naujasis konsulas jau spėjo įsigyti priešių net labiausiai Lietuvos visuomenės Lenkijai palankiuose sluoksniuose. Pastarųjų nuomone, jis per daug demonstratyviai įsivėlė į Lietuvos rinkimų vą, remdamas lenkus radikalus su TS-KP-jos praeitimi". J.B.

A+A

KAZIUI DAUNIUI mirus,

jo artimuosius, draugus bei gimines Lietuvoje nuosirdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

PADĖKA

A+A

Šiluvoje prie Išganytojo Motinos Marijos statulos 1996 metų vasarą
Nuotr. P. Čiurlio

Vagys išplaukia į platesnius vandenis

ANTANINA GARMUTĖ,
Kaunas

Kas galėjo atspėti, jog vagystė, įvykdyta mano bute prieš gerą pusmetį, turės tiesioginį ryšį su lietuvių prostitucija Izraelyje?

Ir kas gali garantuoti, jog Lietuvoje nevyksta prekyba žmonėmis?

Sutapimų daug. Kai vagių skaičius auga geometrine progresija, imi manyti, kad jų niekas rimtai negaudo. Atvirkščiai – jie tampa kaskart įžulesni.

Šunų priešnėrkštoje laiptinėje, – gerovė vis dėlto kyla, nes šių gyvulių mylėtojų mūsųose daugėja, – sutinku nusiminusį kaimyną, gyvenantį „virš manęs“. Jis klausia:

– Ar šianakt negirdėjote ką nors vaikstant mano bute? Namie nenakvojau, ir apsilankė vagys.

– Ne, – sakau, – aš pati ilgai vaikščiojau, deginau elektrą. Neėmė miegas.

– O jie, matyt, stipinėjo ant pirštų galiukų. Net durys paliktos praviros, kad netrankytų. Ir visos 4 spygnos atraktintos meistriškai.

Kaimynas nesikreipė į policiją. Sakėsi, laiko neturįs, ir naudos nebūsią. Aš dėl „savo“ vagystės keletą kartų buvau iškviesta pas tardytoją. Paskiau viskas nurimo. Mano bute gyvenanti jauna inžinierė Dijana Bujauskaitė, imiusi iš Marijampolės, nukentėjusi nuo tų pačių vagių, jau ir naują pasą išsiimti suspėjo. Mat senąją vagys išnešė. O aš vietoj pavogto televizoriaus išgijau seną, vokišką: geras – Vilniū rodo.

Taigi sėdime su nuomininke, žiūrimė laidą „Nakviša“. Jo-

• Gamtos ramybė kalba garsiau nei balsingas choras

je, šešėliuose slėpdamos veidus, kalba dvi moterys: vyresnioji – motina ir jauna mergina, matyt, duktė. Abi virkiauja ir dievagojasi, kad ją – dukterį – pagrobė ir pardavė į užsienį prostitucijai. Įdavę padirbtus dokumentus. O kodėl muitinėje mergina neprotestavo? Ką jūs: prekijai išsižioti nelėido. Baisiausia, pasak motinos, kad aukoms, kurioms vis dėlto pavyksta grįžti į Lietuvą, keliamos baudžiamosios bylos už svetimų dokumentų panaudojimą. (Kas žino, kaip ten ištikro yra? Mūsųose ne visada, ne visais ir ne viskuo galima tikėti – nei kas sakoma, nei kas rašoma).

Ivykiai klostėsi toliau. Netrukus inž. Dijana Bujauskaitė buvo iškviesta į Marijampolės prokuratūrą. Priežastis, mūsų manymu, tegalėjo būti viena – pasas! Mėgstanti humorą Dijana net pajaukavo: „Ką gi – turbūt koks nors sultonas ar šachas savo 105-tąją žmoną išmetė!“ „Pasirošk, – perspėjau, – kad tavęs neapkalintų, jog tu tą pasą pati kažkam pardavei“.

Atomazga parodė, jog vagys išplaukė į plačius – tarptautinius vandenis. Su Dijanos Bujauskaitės pasu Vilniuje buvo sulaikyta deportuota (išsiųsta) iš Izraelio prostitutė K-tė. Keisčiausia, kad šį pasą ji panaudojo ne Lietuvoje, o Izraelyje, išvykdama atgal. Kokiais gi kanalais ir iš kokių vagių rankų pasas atsidūrė Izraelyje – mįslė. Žinant mūsų Temidės „išvalgomą“, vargu bau ar šią mįslę įmins ir sučiuptai prostitutei iškelta baudžiamoji byla, kurios svarstymas yra numatytas vasarą.

O mes – mūsų butai ir gyvenimai – esame tarsi amebos po vagių, sukčių, mafiozių ir kitų grobionių padidinamuoju stiklu. Tikėsimės – ne amžinai.

PADĖKA

Ata
mielam broliui

JONUI ZABULIONIUI

mirus 1997 m. kovo mėn. 31 d.,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už gedulines pamaldas parapijos šventovėje, kun. Eugenijui Jurguičiui, OFM, už maldas prie karsto ir prie kapavietės šv. Jono kapinėse. Dėkojame giminėms ir a.a. Jono draugams už puikias gėles ir visiems geradariams už aukas Mišioms.

Nuosirdi padėka ponioms už skanūs pyragus, ir šeimininkei J. Gurklienėi už skaniai paruoštus pietus.

Nuliūdęs brolis ir brolienė –

M. ir E. Zabulioniai

Vokiečio kelionė į Kuršių neriją

KAZYS BARONAS, Vokietija

Rytprūsių vokiečiai (turbūt iš Klaipėdos krašto) Wolfgang Korall iš Berlyno automobiliu važiuoja į Lietuvą. Pervaziuoja lenkų Kiustrino muitinę, vakare pasiekia Marienburgą ir apsiatoja nakvynei, nes tik dienos metu nori pasiekti Kuršių neriją. Mat pavojinga nakties metu važiuoti Lenkijos keliais. Jis prisimena 1993 m. ruso muitininko žodžius: „Važiok, bet pamatęs ant kelio stovintį žmogų žinok, kad tai „nekalta spąstai“ aptušinti kišenės ir atimti automobilį“.

Su vokiečių važiuoja Romualdas ir žmona Vilija. Lietuvis yra Nidos „Rūta“ viešbučio savininkas. Jis grįžta iš Dresdeno surengtos tarptautinės turizmo mugės. Važiuojant daug kalbama apie Lietuvą, jūros pakrantę. Lietuvis vokiečiui sako: „Pučiant vėjui, Kuršių nerijoje visuomet būna šilčiau, tirpsta sniegas“. Ir tikrai, toluomoje keleiviai pamato puikų Kuršių nerijos vaizdą, o kelionių vadovė Nidoje Marija vokiečiui sako versianti „cepelinus“ – lietuvišką, beveik tautinį patiekalą. Vokiečiai „Das Ostpreussenblatt“ skaitytojams paaiškina jų sudėtį. Romualdas sako: „Vokiečių savybė – valgyti ir gerti. O tam mes esame pasiruošę“. Be to, koks skirtumas tarp rusų ir vokiečių? Vokiečiai sutaupo pinigų per metines atostogas (brangi vokiška markė Lietuvoje, tad pragyvenimas pigesnis kaip Vokietijoje, K.B.), tuo tarpu rusai taupo visus metus atostogoms...

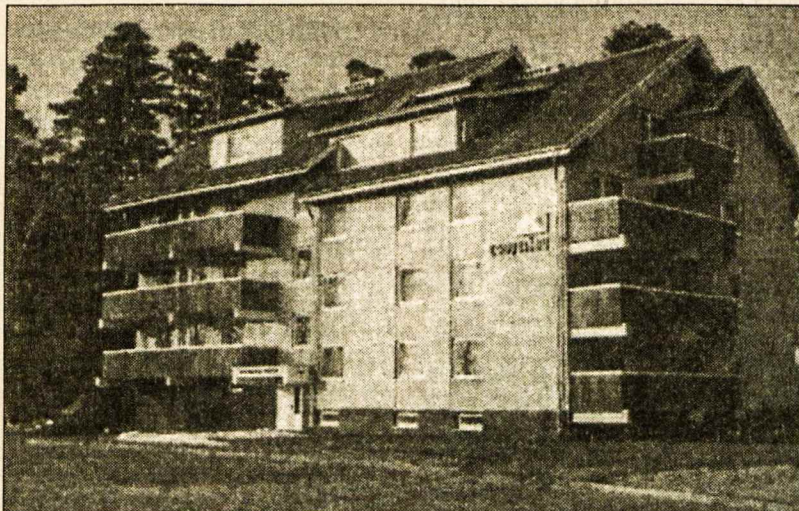
Aplankę Karaliaučius, keleviai pasiekia Krantą (Cranz). Pervaziuodami sieną sumoka rusams muitininkams už automobilį 7 markes. Prie Pilkapių vėl žavus vaizdas bei netolima Rusijos-Lietuvos siena. Lietuvos muitininkai paprašo parodyti pasus, atidaryti automobilio bagažus, sumokėti už automobilį 11 litų ir mandagiai atsiveikina.

Apsistojimas puikiam Tannental viešbutyje, kurio kambariai su visais patogumais ir net maža virtuvėle. Vokiečiai rašo, kad viešbutis priklauso Miuncheno kelionių įstaigos vedėjui. Anksti atsikėlęs vokiečiai pamatė saulutę, tačiau tuoj pat užslinko debesys, ir šiltas rytas tapo šalta pilkuma. Vadovė jam paaiškino: Kuršių nerijos viduriu eina skiriamoji linija: labai dažnai Nidoje debesuota ir lyja, tuo tarpu Juodkrantėje saulutė ir atvirkščiai.

Nerija užšalus, matomi lietuviai ledo žuklės mėgėjai. Malonu vakarą praleisti šiltame viešbučio kambaryje, stebint televizijoje vokišką programą. Ant keltų Klaipėdoje vokiečiai sutinka lietuvių su atvežtu iš Švedijos tinklu. Audringoje Baltijos jūroje jis tinklu gaudęs gintarą. Deja, audra gerokai sudraskė jo tinklą, o mažas grobis neatneš jokio pelno. Sovietmečiu jis buvo išstremtas į Sibirą, dirbo kasyklose, neteko sveikatos. Vokiečiui buvo gaila žiūrėti į įeinantį lietuvių su suplyusiais guminiiais batais, užmestu tinklu ant pečių. Pragyvenimą jis uždirda pardavinėdamas turistams gintarą, jeigu turistai atvyksta į Klaipėdą žiemos metu.

Iš Klaipėdos vokiečiai grįžta keltu į Mukravą ir Riugeną. Jokio multo, jokio patikrinimo iš lietuvių pusės (nupirkote – ačiū! Juk palikote brangias markes Lietuvoje!), tačiau kelas neišleidžiamas, nes Baltijos jūroje siaučia audra. Keleiviai vašinasi bare.

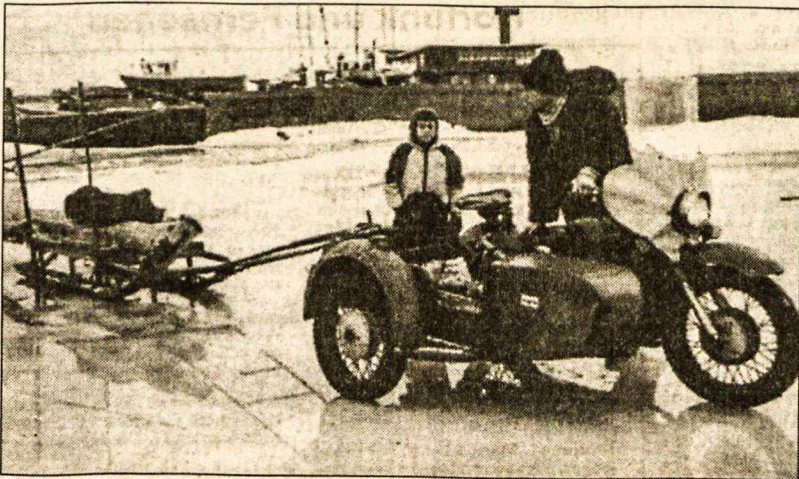
Bulvarinis Vokietijos dienraštis „Bild“ balandžio mėn. 4 d. rašė, kad Rytprūsių vokiečiai gali būti laidojami prie savo gimtinių, įmetant jų urnas su pelenais Baltijos jūroje tarp Karaliaučiaus ir Klaipėdos bei Kuršių nerijos. Tai esą atlieka viena Hamburgo laidotuvių įstaiga kartu su Rusijos laivu „Baltika Vera“. Kaina – 2,500 dolerių.

Juodkrantės viešbutis „Tannental“, mėgstamas užsienio turistų

Seni Juodkrantės žvejų namai, kuriuos pastebi besilankantys turistai

Lietuviai žvejai žiemos metu Kuršių nerijoje

Susitikimas su Pelesos mokyklos mokiniais nepriklausomos Lietuvos mokykloje

Susitikimas su mokiniais iš Gudijos

Už dabartinės Lietuvos ribų tebegyvena daug lietuvių telkinių, atskirtų nuo savo tautos kamieno. Kai kurie jų telkinių turi savo mokyklas ir parapijas. Vienas tokių telkinių Gudijoje yra Pelesa, kurios mokyklos mokiniai turėjo progą aplankyti savo kaimynus Lietuvoje

ANTANINA URMANAVIČIENĖ,
Alytus

Atėjusi į Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklą Alytaus rajone 1997 m. kovo 27 d. atnešė daug džiaugsmo. Mokykla nušvitavo sulaukusi savo draugų, gyvenančių ne už jūrų marių, ne už tamsių girių, o mūsų senoje lietuviškoje žemėje, negailestingai nuo Lietuvos stipriųjų atplėstoje.

Į Kurnėnų mokyklą atvyko iš Pelesos lietuviškos mokyklos 20 mokinių su savo mokytojais ir direktoriumi Vytautu Bigaila, dirbančiu tik nuo 1996 m. rugsėjo 1 d. Prieš tai jis vadovavo Alytaus rajono švietimo skyriui. Nepakartojamą 1996 m. birželio 17-tąją, būdami Pelesoje, žavėjomės savo tautiečių dainomis ir vaišingumu.

Pelesos močiutės yra viską žinančios, daug suprantančios. Džiaugsmu spindėjo akys gavusių Stasio Lozoraičio atvaizdėlį. O jų dainų grožis, atplaukęs iš žilos praeities... dainos, išsaugojusios lietuviškos gyvastį. Tos dainos nupintos iš karštos meilės žiedų savo Tėvynei, iš neatlėgstančio ilgesio ir nuoskaudos. Žodžiai „Lietuva“, „Laisvė“, „Nepriklausomybė“ kvepia gegužės medumi, šviečia pavasario saulute tik dainoje, tik po šventųjų paveikslais kabantiuose rankšluosčiuose Klai-

zių, Pavalkių, Pelesos pirkiose.

O Pelesos mokyklėlė – tai švyturys mūsų etninėje žemėlėje, stiprinanti lietuvišką dvasią, ilgos okupacijos metų nenuslopintą.

Nepaisydami nepalankaus oro, į Kurnėnų susitikti su Pelesos lietuvičiais atskubėjo iš Kauno apskrities svečiai. Tai Balbieriškio seniūnijos seniūnas Antanas Vilkas. Iš Žiūronių tik praėjta vasarą atgavintos mokyklėlės, mokinukai atvyko su savo jauna mokytoja Vilma Brūzgaite, taip pat Žagarių prad. m-klos mokytojos S. Barauskienė ir N. Gustaitienė. Buvo ir Marijampolės apskrities atstovės – mokytojos D. Čiginienė, G. Gručkovskienė. Atvyko šių mokyklų vaikučiai, keleto tėvelių lydimi.

Tą dieną į Kurnėnų atvažiavo ir iš Alytaus garbusis svečias – Marijos krikščionių pagalbos šventovės garbės klebonas kun. Pranas Gavėnas. Su juo atvyko ir Alfonsas Vitkauskas, kurio plačią ir taip reikalingą veiklą Lietuvai labai vertino Lietuvos katalikų mokslo akademijos narė Aldona Vasilauskienė. Jo iniciatyva buvo atkurta Žiūronių pradžios mokykla, pastatytas paminklas mokytojams.

Mūsų svečių garbei gražiai

dainavo Kurnėnų mokyklos mokytojos Ritos Frenzeličienės parengti mokiniai, o mokytojos Mildos Baublienės mokiniai skaitė gražius jausmingus posmus. Visi sužavėti klausėms pelesiškės Teresės Raginytės gražios to krašto poringės ir Pelesos mokinių choro dainų.

Kun. Pr. Gavėnos ir A. Vitkauskas atvežė ir padovanojo Pelesos lietuviškai mokyklai daug knygelių. A. Vilkas įteikė gražų albumą ir pirmųjų pavasario žiedų – tulpių. Mažieji svečiai iš Balbieriškio seniūnijos Velykų proga padovanojo pelesiškiams margučius kraitele.

Pelesiškiai atvežė mums savo meilę ir gerumą, savo Tėvynės ilgesį, padovanojo juostelę su įrašytomis dainomis.

Svečiai iš Pelesos skubėjo Punion, nes jų ten taip pat nekantriai laukė. Atsisveikindami žadėjom vieni kitų neužmiršti.

Mažuosius svečius iš Prienų ir Marijampolės rajonų su Kurnėnų mokyklos istorija supažindino šeštokė kraštotyros būrelio narė Gintarė Aliulytė, o cilėraščių, skirtą mūsų mokyklos įsteigėjui L. Radziukynui skaitė šeštokas V. Surdokas.

Mes, kurnėniškiai, džiaugiamės, kad mūsų pernai praminatas takelis Peleson neužžlė.

PASLĖPTI PAVOJAI

Sintetiniai drabužiai ir sveikata

Dr. R. GAJUSKAITĖ, Vilnius

Sintetiniai drabužiai žiemos šaltyje nešildo, o vasaros karštyje – nevėsina. Tačiau jie mums pavasarį atrodo lyg ir tinkamiausi. Jie betgi ne tik nereguliuoja temperatūros, bet ir turi kitų paslėptų blogų savybių. Viena blogiausių – elektros kaupimas. Visi pastebėjome, kad nusirenginėjant sintetinius drabužius jie braška, traška, žiežirbuoja, blykčioja. Tai „išsikrauna“ statinė elektros energija, surinkta ir sukaupta sintetinių drabužių. Jau nebesistebime, kai sveikindamiesi vieni su kitais su draugišku rankos paspaudimu dar ir „trinktelime“ vienas kitam, t.y. „atiduodame“ sukaupią elektros energiją. Ypačiai nuo to kenčia tarnautojai, kabindami sintetinius drabužius, valytojos su dulkiasiurbliu valančios sintetines grindų dangas, akupunkturistai ir t.t. Toji statinė elektros energija ir yra pavojingiausia ne tik persišaldymui, bet ir kraujagyslėms bei inkstams.

Statinė elektros energija, sukaupia sintetiniuose drabužiuose dirgina visą odos paviršių, besiliečiantį su drabužiais. Dirginimo signalas perduodamas į centrinę nervų sistemą, kur turėtų būti nusprendžiama, kaip reaguoti į šį poveikį. Tačiau tokio reiškinio, tegu ir silpnos elektros energijos skverbimosi į odą, anksčiau nebuvo, todėl mūsų smegenys neturi atskaitymo, kaip į tai reaguoti. Todėl šis signalas užslopinamas – dėl to nereaguojama ir į šalčio-šilumos pokyčius odai. Štai kodėl žiemą su sintetiniais drabužiais greičiau peršalama, vasarą –

perkaistama. Blogiausia tai, kad ši energija išpoliarizuoja kraujagyslių sienelių ir kraujotakos ląsteles. Dėl to atsiranda kapiliarų išsiplėtimai, kraujagyslių sienelės tampa pralaidžios, ir nuo menkausio spustelėjimo atsiranda mėlynės. Tai pastebėjo visos moterys, nešiojančios sintetines pėdkelnes. Daug kam, dėl kraujagyslių pralaidumo, staigiai pasilenkus kraujas „užpila akies obuolį“. Raudonumas dingsta tik per kelias savaites. Tačiau panašus kraujotakos išsiliejimas smegenyse jau gresia mažiausiai mikroinsultu. Statinės elektros energijos poveikis iš sintetinių drabužių ne vienintelis insulto priežastis, tačiau labai svarbi.

Nuo grąžintos į kūną elektros energijos labai nukentčia inkstai. Sintetika nešiojantys, pajutę skausmą inkstuose, medicininio tyrimo metu dažnai įvardinami simulantais, nes nerandama jokių uždegimų ar kitų ligų proceso. Nusirengus sintetinius drabužius skausmas pranyksta.

Peržvelkime visus savo drabužius ir pabandykime sintetinius pakeisti natūraliais. Pirmoji nuo kūno eilė, t.y. apatiniai drabužiai privalo būti tik natūralaus pluošto – medvilnės, lino, šilko ar vilnos. Jie atlieka lyg ir „izoliacijos“ vaidmenį. Viršutiniai drabužiai tada jau gali turėti trečdalį sintetinių priemišų, o apsiaustai, striukės ar lietpalčiai net ir daugiau, nes jų sukaupią elektrą nuo kūno izoliuoja natūralūs apatiniai!

Daugiausia rūpėsčio kelia moteriškos pėdkelnės: jei kitus apatinius dar galime rasti ir na-

tūralius, tai kojines pavasarį belieka tik sintetines. Todėl būtina žinoti, kad jų neigiamą poveikį galima bent iš dalies, neutralizuoti vandeniu. Atėję namo tuoj pat nusivilkime sintetinius drabužius ir nusiprauskime po dušu arba bent kojas drungnu vandeniu. „Nušausime du zuičius“: neutralizuosime elektros statikos poveikį ir nemalonų prakaitavimą.

Sintetinių drabužių poveikio plotą galime sumažinti ir mados privačioms pasinaudoti: jei dėvime ilgus sijonus – kojines nešiokime iki kelių. Tokiu būdu mūsų inkstai jau išgelbėti! Jei nešiojame ilgus kelnes, užtenka pėdukių.

Daugelis moterų jau pastebėjo ypatingai puikias medvilnines pėdkelnes importines. Deja, jos brangios. Tačiau tos, kurias jau kamuoja inkstai ar kiti dubens skausmai, tikriausiai suktis, kad kojines pigiau nei vaistai.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DAR VIENAS UNIVERSITETAS

Šiaulių universiteto įsteigimą patvirtino Lietuvos seimas. "Lietuvos aidas" trumpų žinučių skyriuje balandžio 16 d. praneša: "Šiaulių politechnikos instituto ir Kauno technikos universiteto Šiaulių politechnikos fakulteto pagrindu Seimas nutarė įkurti Šiaulių universitetą. Universitetas pradės veikti nuo šio rudens. Steigiamajai tarybai pavesta iki birželio 1 d. parengti universiteto statutą. Į Šiaulių universiteto valstybės finansuojamas studijas šiemet bus priimta 800 studentų (iš jų 180 į neakivaizdinį skyrių). Dar planuojama priimti 268 laisvuosius klausytojus".

MIRĖ PASAULIO TEISUOLIS

Leonas Peleckis-Kaktavičius, "Lietuvos aidas" korespondentas Šiauliuose, praneša skaitytojams, kad mirė ir Ginkūnų kapinėse buvo palaidotas Kužių klebonas kun. Vladas Požela. 1995 m. vasario 14 d. jis buvo apdovanotas Pasaulio teisuli medaliu už žydų gelbėjimą. Į Kužius padėkoti kun. V. Poželai netgi buvo atvykęs knesetu vadinamo Izraelio parlamento pirm. Dovas Šilanskis su aštuoniais parlamentarais. Velionis gimė 1913 m. balandžio 1 d. Lauksodyje, dabartiniame Pakruojio rajone. Kunigų šventintas 1937 m. jis dirbo Šiaulių kalėjimo kapelionu vokiškosios okupacijos metais. Tada kalėjimo kapelionu kun. V. Poželos žinioje buvo ne tik koplyčia, bet ir biblioteka. Už knygų jis buvo įrengęs maisto slėptuvę labiausiai nusilpusiems kaliniams. Duoną kalėjimo kapelionas kun. V. Požela atnešdavo po sutana įsiūtose giliose kišenėse. Taip jis gelbėjo nuo mirties ne tik žydus, bet ir kitus vokiečių uždarytus kalinius.

ANGLIES KASĖJAS VORKUTOJ

Tarp tų kapelionu kun. V. Poželos pagalbos susilaukusių kalinių, atrodo, turėjo būti ir pirmojo sovietmečio Maskvai ištikimų kompartijos veikėjų. Nė vienas jų neatėjo pagalbon, kai jis, jau klebonaujantis Meškuičiuose, buvo suimtas 1946 m. rugpjūčio 20 d., apkaltintas neįrodytu bendradarbiavimu su gestapininkais ir išsiųstas dvidešimt penkeriems metams ypatingo režimo lagerin Vorkutoje akmens anglių kasti. Ten sunkiose darbo sąlygose kun. Vladui Poželai teko vargti ilgus metus. Sugrįžęs iš Sibiro lagerių ir tremties, velionis įsijungė vika- ro savo jaunystės dienų Šv. Jurgio šventovės Šiauliuose, vėliau dirbo klebonu Jurbarko rajono Skirsnemunėje, Pakapėje Šiaulių rajone, nuo 1989 m. iki mirties –

Kužiuose Šiaulių rajone. Kun. Vladą Poželą Sovietų Sąjungos KGB agentai persekiojo iki Lietuvos atgimimo, matyt, vis dar laikydami gestapininkų bendradarbiu Šiaulių kalėjime, nors Izraelis už žydų gelbėjimą velionį yra pagerbęs Pasaulio teisuli medaliu.

PAGERBTI ŽYDŲ VAIKAI

Trumpame naujienų srauto pranešime iš Kauno "Lietuvos rytas" rašo: "Choralinės sinagogos kieme, prie skulptoriaus Roberto Antinio sukurto paminklo, skirto Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje nužudytiems žydų vaikams, surengtas minėjimas. Jame prisiminta 1944 metų kovo 27-28 dienomis Kaune gėte įvykdyta "Vaikų akcija". Tada du tūkstančiai žydų tautybės vaikų buvo sumesti į sunkvežimius ir išvežti nežinoma kryptimi. Minėjime kalbėjo likę gyvi geto kaliniai, buvo meldžiamasi ir dedamos gėlės prie paminklo".

PIKTI ŠUNYS PALANGOJE

Kurorto savivaldybė gyventojams ir poilsiautojams uždraudė vedžioti šunis Botanikos parke, paplūdimiuose ir kopose. Mat pernai pas gydytojus kreipėsi net 85 tose Palangos vietose šunų apkančios žmonės. Savivaldybė pažadėjo įrengti specialias šunų vedžiojimo aikštes.

VAGYS NĖRIES MUZIEJUJE

"Lietuvos ryto" korespondentės Vidos Savičiūnaitės pranešimu, vagys nakties metu apiplėšė ir išniekino memorialinį Salomėjos Nėries muziejų Palemonė. Skulptoriaus B. Bučo sukurta žmonos S. Nėries biustas buvo rastas sudaugytas prie aukuro, kur vykdavo "Poezijos pavasario" renginiai. Ten taipgi rasti sunaikinti ir muziejų puošę šilai. B. Stančikaitės grafikos kūriniai. Nebuvo surasti – kilimas, japoniškomis graviuromis papuoštas brangus servizas, išdrožinėta medinė dėžutė. Policija, remdamasi tokiais duomenimis, spėja, kad įsilaužėliams nerūpėjo literatūrinis S. Nėries palikimas, tik jos turėtos antikvarinės vertybės.

PARODŲ CENTRAS KAUNE

Kaune steigiamas naujas parodų centras. Jo iniciatorius yra Kauno apskrities viršininkas Kazimieras Starkevičius. Jis jau steigia viešąją įmonę, valdysiančią naują parodų centrą, kuris įsikurs nenaudojamame Kauno aviacijos gamyklos angare. Jo plotas – 7.000 kvadratinų metrų. Konkurso šio pastato pertvarkymui finansuoti paskelbė Kauno apskritis. Pirmajai pertvarkymo daliai reikės ne mažiau kaip dviejų milijonų litų investicijų. Pasak "Lietuvos ryto" korespondento Arūno Karaliūno, apskrities viršininkas K. Starkevičius pasakojo, kad ten taipgi reikėtų viešbučio, pramogų centro. Tačiau tokiems planams įgyvendinti jau reikės privataus kapitalo investicijų. Esą tada Kaune būtų galima rengti solidernes parodas, sutraukiančias daugiau svečių iš užsienio. Tada kasmet būtų galima surengti 20-24 parodas. Tokiai apskrities viršininko K. Starkevičiaus minčiai pritarė ir Kauno prekybos, pramonės bei amatų rūmų direktorius Vytautas Šileikis. Jiems atrodo, kad Kaunas tada galės pradeiti sveikas varžybas su Vilniaus "Litexpo" parodomis. Pokalbyje buvo nutylėta, kad tokie planai visiškai palaidos Lietuvos istorijai daug davusį senąjį Kauno aerodromą.

V. Kst.

Tautiečiai, susitikę Kanados sostinėje Otavoje 1997 m. Gavėnioje. Iš kairės montrealietė (pavardė siuntėjo neužrašyta), seselė JUDITA, kun. dr. V. SKILANDŽIŪNAS, dr. A. ŠIDLAUSKAITĖ, rekolekčių vedėjas kun. S. JURČYS, OFM.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti Hamiltono lietuvių dramos teatro

"**AUKURAS**"

Vytauto Alanto 3 v. komedijos

"**Šiapus už dangos**" vaidinime

1997 m. gegužės 24, šeštadienį, 5 v.p.p.

Hamiltono Jaunimo centre.

Kava ir užkandžiai. Įėjimas \$10.

Rengia "Aukuras"

Hamilton, Ont.

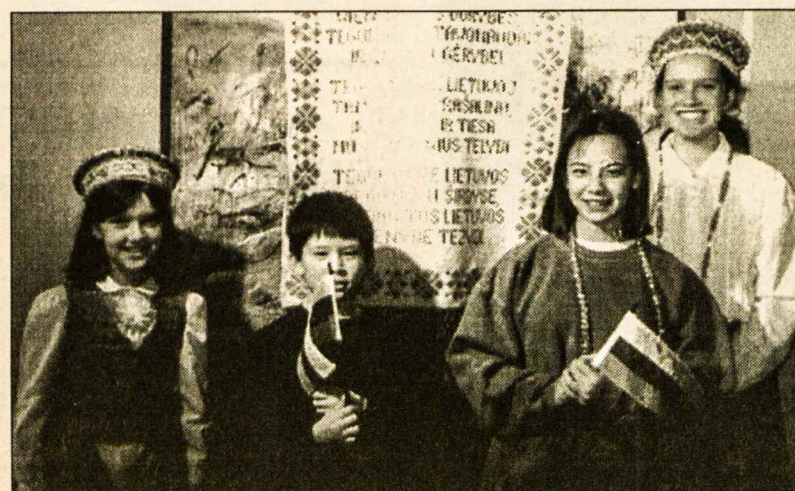
J. PILKAUSKIENĖ, gyvenanti Hamiltone, pasiuntė į Lietuvą Žeimių vidurinei mokyklai knygų: pilną komplektą Lietuvių enciklopedijos, išleista Bostone ir 19 kitų knygų. Šiomis dienomis Ji gavo padėkos laišką iš Žeimių vidurinės mokyklos. Jai nuširdžiai už dovanas dėkoja mokyklos direktorius S. Pranyš.

A. a. JUOZAS BAJORAITIS, ilgametis pensininkų klubo valdybos narys, daug pasidarbavęs lietuvių, pasitraukė iš mūsų tarpo. Giliam liūdesio liko žmona Elvyra, po sūnės Marius, giminaičiai Kanadoje ir plati giminė Lietuvoje. Netekome ir a.a. S. Milėrienės, liko vyras, dukros ir artimieji. Atsisveikinime su a.a. J. Mačiuku, liko žmona ir šeimos nariai.

M. Bieksienė "ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTO vadijai nepavykus gauti Jaunimo centro patalpų tradicinei Kaziuko mugei, ji buvo surengta balandžio 13 d., sekmadienį, ir turėjo ne mažesnę pasisekimą. Skautiškais simboliais, nuotraukomis iš tunto veiklos, balionais išpuoštoje salėje jau po pirmųjų pamalų susilaukėme lankytojų, o kiek vėliau lankytojų prisipildė pilna salė. Apžiūrėję paukš-

tyčių prekystali, ant kurio matėsi jų su vadovės sesės Lisos pagalba pagaminti darbai: dekoruoti širdelės, indeliai su gėlėmis, vabalėliai ir kt. Prie skautų stalo prekiaavo skautės Ališa ir Gabrielė su vadove sese Loreta. Pasidomėję mažosios ir didžiosios loterijos laimikiais, lankytojai sėdo už stalų pasivaistinti lietuviškais valgiais ir pyragais. Susilaukėme nemažai jaunų šeimų su vaikais, kurie gerokai aptuštino teltelių ir senelių kišenes džiaugdamiesi mažosios loterijos laimikiais, kur smarkiai darbuos ps. J. Gedris ir sūnus brolis Viktoras. Vaikučiai nepraleisdavo progos atsisoti į eilę prie žaidimų, kuriuos paruošė vilkiukai su tėvų M. Panavo ir A. Stonkaus pagalba. Mažųjų akį traukė "būrinis laivas" ir nojū kute no karštų dešrelių kvapas. Ten mieliai jiems patarnaudavo sesė Elytė ir brolis Martynas Taryvada. Grojant lietuviškai muzikai, lankytojai bešnekučiuodami, kantriai laukė didžiosios loterijos laimikių traukimo. Tuo skautų mugė ir baigėsi.

"Širvintos-Nemuno" skautė-tai ir vadija dėkoja tėveliams, rėmėjams, aukojusiems laimikius, pyragus ir visiems, bet koku būdu prisidėjusiems prie mugės pasisekimo. Ypatinga padėka – ilgametei šeim-

Kalgario lietuvių jaunimas Lietuvos nepriklausomybės šventėje Vasario 16 dieną. Iš kairės: Z. Astravaitė, D. Stasiulis, A. Stasiulytė, R. Astravaitė

Kalgario lietuvių vaikučiai margina velykinius kiaušinius – margučius

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tarybos (ALT) pagrindiniu atstovu Amerikos baltiečių jungtiniam komitete Vašingtone yra pasirinktas buvęs JAV diplomatas Algirdas J. Rimas, dirbęs JAV ambasadoje Vilniuje ir išėjęs pensijon 1994 m. ALTos centro valdybos pirm. prof. dr. Jono Račkausko pranešimu, Amerikos baltiečių jungtiniam komitete Vašingtone ALTai atstovaujanti A. J. Rimui talkins Vincent J. Boris ir Edvardas Tuskenis. Amerikos baltiečių komitetas dabar laikomas tvirtiausią balsą turinčia neoficialia jų atstovybe Vašingtone, ginančia nepriklausomybę atgavusių Baltijos respublikų reikalus.

Mišias Verbų sekmadienį Detroito lietuviams Dievo Apvaizdos šventovėje atnašavo pas juos po dvejų metų iš pensijos sugrįžęs klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Jį sugrąžino kardinalas Adam Maida administraciniais reikalais įvarkyti. Jo sugrįžimu ypač džiaugiasi jaunos šeimos.

Lietuvių fronto bičiulių rengiama Keturiadešimt pirmoji studijų ir poilsio savaitė "Dainavos" stovyklavietėje įvyks birželio 8-15 d.d. Būsimieji dalyviai prašomi registruotis pas Viktorą Naudžį, 5733 N. Sheridan Rd., Chicago, IL 60660 (tel. 773 275-4222), arba pas Marytę Petrulienę, 30115 Brookview, Livonia, MI 48152 (tel. 313 525-0294).

Dr. Zigmąs Zinkevičius, Lietuvos švietimo ir mokslo ministras, dalyvaus birželio 8-15 d.d. Keturiadešimt pirmoje lietuviškų studijų savaitėje "Dainavos" stovyklavietėje, Mičigano valstijoje. Jas ten kasmet surengia Lietuvių fronto bičiuliai. Prieš vykdamas "Dainavon" ministeris dr. Z. Zinkevičius turės progą porą dienų praleisti pas Čikagos lietuvius.

Brazilija

Lucija Jodelytė-Butrimavičienė vėl dėsto lietuvių kalbą Sao Paulo lietuviams ir jų vaikams Jaunimo namuose antradienį vakarais. Pamokos gali dalyvauti visi norintys mokytis tėvų kalbos.

Pranas Satkūnas, sulaukęs devyniasdešimtojo gimtadienio yra Sao Paulo lietuvis. Jis gimė 1907 m. vasario 12 d. Skiemonių parapijos Voversių kaime, dabartiniam Utenos rajone. Brazilijon atvyko 1927 m. į Sao Paulą. Pradžioje įsikūrė šio didmiesčio Mokoje, o vėliau persikėlė Vilon Zelinon ir įsijungė į lietuvių veiklą. Sukaktuvininko P. Satkūno užprašytas padėkos Mišias atnašavo kun. Petras Rukšys, SDB. P. Satkūnas, 1932 m. vedęs Juzę Čekeleytę, su ja išaugino advokatę dukrą Janą ir inžinierių sūnų Nelsoną.

Boris Kardacevskis, gimęs Kaune, Sao Paulan atvyko su tėvais Antanu ir Ieva Kardacevskiais. Velionis buvo siuvėjas, po trumpos ligos miręs Vila Zelinoje, sulaukęs aštuoniadešimt septynerių metų. Palaidotas Araca kapinių šeimos kaime, apeigas atlikus kun. Petru Rukšiu, SDB.

Įvairios žinios

Lietuvos savivaldybių tarybų rinkimuose, įvykusių kovo 23 d., aktyviausiai pasirodė Kupiškio (59.65%), Birštono (59.59%), Ignalinos (55.96%), Anykščių (53.47%), Pakruojio (52.50%), Šakių (51.00%), Zarasų (51.47%), Švenčionių (56.46%) rajonai. Silpniausiai dalyvavo Alytaus (29.27%) ir Marijampolės (28.97%) miestai. Iš viso aktyvumas įvertintas 39.92%.

Žurnalo "Gimtasis kraštas" leidimas nuo š. m. kovo mėn. pabaigos sustabdytas. To žurnalo atstovų Šiaurės Amerikoje pranešimu, šiuo metu tyrinėjama galimybė žurnalą leisti toliau – ieškoma leidėjas. Inf.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

Rusija

Didžiojoje Lietuvos ambasados salėje sausio 25 d. įvyko Maskvos lietuvių kultūros bendrijos susirinkimas. Jame dviemėtos veiklos ataskaitą padarė pirm. Nijolė Martyniuk. Esą ji yra gavusi kvietimą lietuviams įsijungti į Maskvos 850 metų sukakties minėjimą. Tautinių grupių pasirodymui yra pažadėtas reprezentacinis salonas, kuriame šiltai buvo suktas M. K. Čiurlioniui skirtas vakaras. Tačiau diskusijose dėl įsijungimo Maskvos šventės sprendimas nebuvo padarytas.

Gudija

Grupė Pelesos lietuviškos mokyklos mokinių su savo mokytojais viešėjo Kurnėnų L. Radziukyno mokykloje Alytaus rajone. Susitikti su pelesiškiais ten buvo atvykę ir jų bičiuliai iš Kauno, Marijampolės, Alytaus Šv. M. Marijos krikščionių pagalbos šventovės klebonas kun. Pranas Gavėnas. Nuotaikingai praėjo bendra vakaronė.

Pelesos lietuvių mokyklos įtaka jaučiama visoje apylinkėje. Ją liudija nepaprastai greit lietuviškai prašnekę vaikai. Džiaugiasi ne tik lietuviai tėvai, bet ir jauni mokytojai, į Druskininkus, Alytų ar Varėną grįžtantys tik savaitgaliais.

Vokietija

Užgavėnių išvakarėse Vasario šešioliktosios gimnazijos mokiniai surengė karnavalinį vakarą. Jame buvo premijuotos geriausios kaukės. Pirmąją premiją laimėjo visų devintokų sukurta kolektyvinė kaukė. Šokių maratone išsterningiausi buvo aštuntokė Danguolė Rasalaitė ir dešimtokas Rolandas Gasiūnas.

Vasario šešioliktosios gimnazija nepriklausomybės šventės minėjimą pradėjo Lietuvos vėliavos iškėlimu ir kapelionu kun. A. Kelmelio atnašautomis iškilmomis Mišiomis. Minėjimas buvo tęsiamas prie šventei papuoštų stalų valgyklos salėje. Direktoriaus A. Šmitas priminė, kad Vasario šešioliktoji moksleiviams yra dviguba šventė, nes jos vardą turi ir gimnazija. Minėjimo programą atliko patys moksleiviai savo muzika, dainomis, prozos ir poezijos kūriniais. Visiems ypač patiko abiturienčių Laimos Lipšytės, Ingos Senkutės, Ritos Margevičiūtės kanklėmis paskambintos lietuviams artimos melodijos. V. Kst.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angele Šalvaitę, B.A.,** pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūrus nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmeninės nuo 6.25%
santapus 2.25%	neklm. turto 1 m. 5.50%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 2.50%	Nemokami čekių sąskaitų
180 dienų indėlius 2.75%	apmokėjimai. Nemokama
1 m. term. indėlius 3.25%	narių gyvybės draudimas
2 m. term. indėlius 4.00%	pagal santauų dydį
3 m. term. indėlius 4.50%	iki \$2,000. Be to, narių
4 m. term. indėlius 5.00%	santapus apraustus
5 m. term. indėlius 5.50%	TALKOS atsargos kapitalu
RRSP ir RRIF	3 mil. dol. ir Kanados
(Variable) 2.50%	valdžios iki \$60,000
1 m. ind. 3.25%	sumos draudimu
2 m. ind. 4.00%	
3 m. ind. 4.50%	
4 m. ind. 5.00%	
5 m. ind. 5.50%	

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsiųsiant į Lietuvos multinės įstaigas, vienam asmeniui be mūlto galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant doterius iki \$2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiaitel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti Vytaut ar Genėi Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. 905 643-3334

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
► PLOKŠČIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
► PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
► ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
► HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
► HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Su Sibiro tremtinių vaikų mokyklos „Lietuvių namų“ mokiniais ir mokytojomis. Kairėje – Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas ALGIRDAS VAIČIŪNAS

„Lietuvių namai“ Vilniuje

Tai ne tik mokykla, bet ir globos namai Sibiro tremtinių vaikams

A. VAIČIŪNAS, Toronto

Kanados lietuviai turi minkštą širdį ir dosnią ranką. Neatsilikia ir Toronto lietuviai. Pakanka žvilgtelėti į „Tėviškės žiburių“ skiltis ar parapijų žiniaraščius, pilnus aukotojų sąrašų geriams, nuoširdiems ir kilniems tikslams. Keliaudamas į Lietuvą, turėjau įgaliojimus apankyti keletą asmenų, organizacijų ir partijų su vokais bei pažadais. Mėginau tas pareigas atlikti su kanadišku sąžiningumu. Buvo tačiau ir skaudžių momentų, kai įteikus vokelį buvau klausiamas, kiek aš už tai gavau.

Tokie klausimai greit užsimiršta, kai užsūki į „Lietuvių namų“ vidurinę mokyklą Vilniuje. Tai ne paprasta mokykla, o užuovėja iš Rytų Europos ir Azijos – Sibiro tremtinių suvažiavusiems vaikams ir jaunuoliams. Joje randa prieglobstį per 180 berniukų ir mergaičių 7-19 metų amžiaus, kurių dauguma jau gerai kalba lietuviškai.

Nuo 1991 m. šią mokyklą aplankau kiekviena proga, kai viešiu Lietuvoje. Klasėse teko pasišnektinti su mokiniais ir su pažindinti juos su Kanados lietuvių gyvenimu, lygiai kaip ir jie mane supažindino su jų tolimomis gimtinėmis. Sporto salėje nesėkmingai mėginu mityti sviedinį į krepšį, mokytojų kambaryje pasikeitė mintimis, vargiai ir džiaugsmams, kuriuos sutinkame dirbdami nenormalios mokyklos sąlygose, o su vedėju, Bendruomenės suvažiavime Anykščiuose, dalijomės kambariu ir lietuvišku skilandžiu. Apžiūrėjau virtuves, valgyklas, bendrabučio kambarius ir paspaudžiau kamuolių sporto aikštėje su mokyklos auklėtiniais.

Norėdamas geriau pažinti mokinių kūrybingumą, paprasčiau mokyklos direktorių p. Rudį paskelbti konkursą rašinio: „Kai aš mažas buvau toli nuo protėvių žemės“. Per tris dienas gavau keliolika rašinių, kuriuos skaitant, daugeliui riedėjo ne viena ašara. Rašė 1941-1968 m. ištremtųjų lietuvių vaikaičiai. Jų seneliai jau seniai palaidoti Sibiro taigose, o jų tėvų dauguma sukūrė mišrias šeimas, tad ir jų pavardės nevisuomet lietuviškai skamba, tačiau senelių įdiegta tėvynės meilė liko gyva jų širdyse. Daugelis jų, atvykę į „Lietuvių namų“ mokyklą, visai nemoka lietuvių kalbos. Per pirmuosius mokslo metus taip ją pramoksta, kad, su antramečiais kalbant, sunku pasakyti, ar jie žemaičiai, aukštaičiai ar suvalkiečiai.

Visi yra našlaičiai pilna to žodžio prasme. Jų tėvai yra nepajėgūs grįžti į Lietuvą, be to, jie nevisuomet yra laukiami. Sibire gimę tėvai nenutauto, tik prarado kalbą, ypač tie, kurių tėvas buvo lietuvių kilmės, nes moteriškoji pusė geriau išlaikė savo tautinį palikimą ir įdiegė jį savo vaikams. O kaip turi rusenti gyva tėvynės meilė motinos ar tėvo, kurie, gyvendami už kelių tūkstančių kilometrų nuo Lietuvos, su skaudančia širdimi skiriasi su savo sūneliu ar dukrele, kad jie tolimame krašte galėtų rasti savo protėvių kal-

bą, papročius, kultūrą ir naują pažiūrą į civilizaciją! Atsiskiria visiems metams ir, dažniausiai, savo vaikų net palydėti neįstengia. Jie turi pasitikėti vienu iš savo tolimų kaimynų, kuris surinkęs kelis vaikučius atlydi juos iki Vilniaus.

Kaip gi jaučiasi tas vaikuteis pirmisiais metais Vilniuje? Nenorėčiau sakyti – kaip įkrintis iš šalto vandens ir karštą. Kad ir tolimoje Sibiro šalyje, šilta tėvo ranka glostė vaiko galvelę, o motinos rūpestingos rankos paskutinį kartą pynė dukrelės kaseles, vilgydama jas savo ašaromis. O kaip drebėjo vaikučių širdelės, kai Maskvoje išlipę iš lėktuvo traukiniu vyko į Vilnių, kur visi kalba dar jiems nesuprantama kalba. Kas atstos motiną, tėvą, brolių, seserį, paliktus draugus, kaimynus ir gimtąją aplinką? Kiek širdies skausmo ir ašarų bus išlieta naujoje buveinėje užsidarius kambarėlio durims! Kas supras tą ilgį, tą vienumą ir troškimą vėl pajusti mamos ar tėtės ranką ant savo galvelės?

Lenkiu galvą visam „Lietuvių namų“ mokyklos personalui – nuo virėjų, bendrabučio auklėtojų, auklėtojų iki pat vedėjo bei švietimo ministerijos tarnautojų, kurie glaudžiai dirba su mokykla. Visi sudaro vieną šeimą, atvirą, susiklausiusią ir draugišką. Malonu buvo patirti, kad ir tarpusavyje yra artimas bendradarbiavimas. Mergaitė, laimėjusi rašinio premiją, bet negalėjusi jos atsiimti, nes sirgo gripu ir smarkiai karščiavo, į jos izoliacinį kambarį vokelį nunešė ir prie jos lovos budėjo draugė. Jos nuomone, liga yra lengviau nugalima, jei gali draugė pralinksminti, ypač nunešdama jai gerą naujieną.

Bendrabučio kambariai kuklūs, tvarkingi, švarūs, papuošti tėvų ir senelių nuotraukomis ir toli palikto krašto vaizdais. Knogos laikomos didžioje pagarbėje, užrašų sąsiuviniai taupiai naudojami, o asmeninių daiktų, drabužių, avalynės bei patalynės labai mažai. Neteško matyti radijo priimtuvų, tad ką bekalbėti apie televiziją.

Kovo 9 dieną mokykla šventė Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šventę. Lankėsi Lietuvos seimo nariai, kurie, kaip ir aš, džiaugdamiesi septintą nepriklausomybės sukaktimi, džiaugėsi ir šviečiančiais jaunuolių veidais, kuriuose atsispindėjo ateities viltis. Jie gyveno laisvę su Lietuvos, kuri senelių širdyse buvo nuvežta į tolimą Sibirį. Meilė Lietuvai iš kartos į kartą perduota ir širdis jų jaunuolių, kurie grįžo, kad iš arčiau pažintų protėvių išsivajotą Lietuvą.

Jaunuolius veda ir lydi švelni mokyklos personalo ranka, kuri niekad neatstos motinos, tėvo, brolio ar sesutės rankos, bet ji jaučiamas ir randama ten, kur jos daugiausiai reikia. Pagalba iš Vakarų pasaulio patiriama skanesniam duonos kąsnelyje, drabužėlyje, šiltesnėje loveleje, kalėdinėje dovanėlėje ar žaislelyje. Ją radau gerai su tvarkytame knygyne bei Vakarų pasaulyje išleistų knygų kietyje, o taip pat ir naujai pataisytam stoge ar grindyse, kurie buvo žiemos ir audros sugadinti.

Atsiveikinau su visais įsitikinęs, kad tai ne paprasti našlaičių namai, o lietuvių ir Lietuvos ateities namai, kurie per trumpą savo gyvavimo laikotarpį sudarė galimybę tremtinių vaikams rasti savo šaknis, be to, išleido į Lietuvos aukštąsias mokyklas jau daugelį abiturientų ir savo protėvių žemę naujai atpažinusį ir pamilusį jaunuolių.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus veikėjų grupė su buvusią montrealietę rašytoja BIRUTE PŪKELEVIČIŪTE šio skyriaus 45 metų šventėje

Nuotr. P. Adamonio

Garsioji Kanados klevų sula

Grupė montrealiečių aplankė vietovę, pilną klevų, iš kurių sulos gaminamos ne tik sirupas, bet ir kiti produktai

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Balandžio vidurys galop įveikė ir taip jau šiemet ilgai užsibuvusią šiaurės viešnią – žiemą. Sukruto leistas į žygį ir 14 eiklesniųjų Montrealio Aušros Vartų parapijos atstovų.

Sulindę į tris automobilius jie per valandėlę tikisi pasiekti netoli nuo didmiesčio, prie Šv. Grigaliaus (Mont St-Gregoire) kalno įsikūrusią vietovę, visiškai netoli nuo ten (Saint-Gregoire-d'Iberville, Bas-Canada), kur gimė brolis Andrius, Šv. Kryžiaus vienuolio narys (1845. VII.9-1937.1.6), neišsimokslinęs, bet nuostabiai kilnios, pamaldžios ir religingos dvasios vyras.

Jo populiarumas kur kas pranoko gimtojo Kvebeko krašto ribas, nes daugelį luošų, raišių ir kitomis ligomis sergančių per Mont Royal šv. Juozapo ir jo užtarimą pagijo, daug kitų malonių sulaukė ir sulaukia tie, kurie meldžiasi prie jo karsto Montrealyje.

Brolis Andrius į altorių garbę pakeltas 1982 m. gegužės 23 d. Ant Mont-Royal kalno 1924-1955 m. vietoje mažos koplytėlės šio brolio sumanymu išaugo viena puošniausių ir didžiausių šio krašto šventovių – Šv. Juozapo oratorija, kurią kasmet aplanko daugiau nei pusė milijono maldininkų.

Klevai, klevai...

Praskrieję lygia danga nuklotu keliu Aušros Vartų parapijiečių vairuojami trys automobiliai netruko per saulės nužertus, krūmokšnių ir laibų klevų, atvašynų priaugusius nuobodžius miškelius, tiesiu kaip stygą greitkeliu atsirasti prie kito kalno – Mont St-Gregoire, kur miškeliuose dar telksėjo balos, mirguliuojo nespėję saulėje ištipti sniego lopai, o iš metalinių latakų, įgręžtų klevuose, varvėjo balsvas jų kraujas.

Dėl pasirinktos šalies emblemos – klevas lapas (oficialiai nuo 1965 m. matome šį ženklą šalies vėliavoje) – visą didžiulę teritoriją užimanti Kanados (Kanata, huronų indėnų žodis, reiškias *kaimą* arba *gyvenvietę*) teritorija yra vadinama klevu šalimi, nes didžiulia miškų, priekalnių, paupių, pačerių ir ypač drėgnų, šlapių šios šalies vietovių apžėlusios šios rūšies medžiais.

Mat klevas (Acer) daugiausia auga šiaurės pusrutulyje, turi ne tik dekoratyvinę, bet ir pramoninę reikšmę. Ypač šiuo metu Kanados gamtos augininkai labai susirūpinę beato-dairišku, tiesiog brakonierišku šių medžių naikinimu.

Kadangi baldų ir automobilių įmonės itin vertina gražaus rašto medieną, labai brangiai moka už šiuos medžius, tai kirviais tie miško vagys, arba kaip Lietuvoje nelegaliai grobstančius gamtos turtus, darančius žalą gamtai vadinama brakonieriais, dažnai nulupa žievę ir, neradę tinkamos, pramoninei reikalingos brangios ir vertingos medienos, šitaip negailestingai nudyrę žievę, klevus likimo valiai palieka. O tokie sužaloti medžiai dažniausiai neatsigauna ir išdžiūsta.

Cukriniai klevai

Tačiau kiti medžiai gražūs ne tik žaliomis pavasario subtiliomis varšomis, dailūs ne tik aukso nužertomis rudens spalvomis, bet ir naudingi kitu atžvilgiu. Vadinamasis cukrinis klevas (Acer saccharum) vertingas dėl saldaus sirupo. Odžibavos indėnai netgi tą mėnesį, kai ima tekėti klevų sula, vadina „sulos mėnesiu“

Pavasarij, kai oro temperatūra svyruoja apie nulį, geriausia rinkti medžio sultis, kurios teka 6-8 savaites, maždaug nuo vasario iki balandžio mėn. vidurio (kartais net iki galo). Jei tekinama sula ne jaunesnių kaip 40 metų amžiaus klevų (vieno nupjauto klevu metinių rėvių suskaičiavau 70), medus nestoja apie 7% sulčių, bet, kaip yra ištyrinęje mokslinkinai, tai nepakenkia jo gyvybingumui.

Taip renkama sula

Iš pradžių, kai sula būdavo renkama senovėje, tai indai ir latakėliai būdavo iš medžio, tošies daromi, o dabar jau kasmet gręžiamos ir medį gražiai skylės ir įkalami metaliniai latakėliai, kuriais ir metalinius (dažniausiai skardinius, uždengtus dugneliais) kibiračius renkama sula. Ją seniau žmonės susipylę į didesnius indus, ant pečių arba rankomis atsinešdavo prie tam tikrų nedidelių namelių, kur supildavo į didelius katilus, virindavo. Tačiau ilgainiui buvo iškoma būdų palengvinti žmogaus darbą. Supiltą į statines sulą imta gabenti vežimais, o dabar jau traktoriais, sunkvežimiais, autovežiais ir pan.

Geriausia mėgautis šia Dievo dovana, kai sustojęs prie blizgančio nauja skarda kibirėlio atsiremi į klevą šoną ir, žiūrėdamas į po medžių besikarskančias voveres, į kaitrią pr šak kas spiginančią saulę, laikai rankoje rūpestingų keliauninkų parūpintą baltą puodelį, iš lėto gurkšnojį dar leduku kvepiančią tyrą, skaidrutelę sulą.

Sulos gaminiai

Sparčiai keičiasi ir sulos apdirbimo būdai, didėja, įvairėja gaminamų produktų kiekis ir rūšys. Be įprastinių sulos primityvių rinkimo būdų kibiraus, pradėta prie medžių taisyti savotiška vamzdelių sistema, kuri pavasariop pradėjusios tekėti sultys pakliūva į cisternas arba tiesiog surenkamos į centrinę patalpą, kur bakojuose kaitinamos ant karštos ugnies. Šiam tikslui dažniausiai tinka iš miško gaunamos malkos, nes anglys ar kitas kuras gadina kvapą, menkina kokybę.

Sula, iš stovinio aukščiau rezervuaro tekėdama keliais skirtingais metaliniais loviais, garuoja (iš 35 galionų sulos gaunamas maždaug vienas galionas sirupo. Taigi vidutiniškai vienam litrui sirupo reikia apie 40 litrų sulos). Iš vieno medžio pritekinama apie 20 galionų sulos. Vadinasi, vienam galionui sirupo apytikriai reikia dviejų medžių.

Iš sutirštintos sulos gaminamas ne tik daugelyje kraštų paplitęs sirupas (paskutiniu metu (Nukelta į 6-tą psl.)

Čikagos „Margučiai“ 65

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

„Margučio“ tėvas yra Antanas Vanagaitis (1890-1949) – kompozitorius, aktorius ir visuomenininkas, atvykęs į JAV 1924 m. Jis su aktoriais J. Olšausku, V. Dineika, J. Dikiniu, atvykusiais kartu su juo, lankėsi lietuvių telkiniuose JAV. A. Vanagaitis teatrinių grupių „Dzimdzi-Drimdzi“ greit išgarsėjo.

1928 m. balandžio 1 d. jis pradėjo leisti žurnalą „Margutis“, kurio šūkis buvo – per dainą, juoką, humorą žadinti lietuvių. Ėjo iki 1965 m. sausio mėn. Jį redagavo A. Vanagaitis, A. Mackus ir paskutinį numerį – V. Vijeikis.

A. Vanagaitis našiai dalyvavo to meto lietuvių gyvenimo kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Buvo įsitikinęs, kad šalia žurnalo reikia ir lietuviškų radijo laidų, kad jomis pasiektų kuo daugiau lietuvių, kurių dalis tada nemokėjo net skaityti. O radijo laidos tais laikais buvo ypač populiarios.

A. Vanagaitis į talką atėjo Juozas Bačiūnas, kuris radijo laidoms sudarė stotį – Cicero WHFC, užmokėjo už 13 savaitių. 1932 m. balandžio 11 d. „Margutis“ prašėjo pirmą kartą. Pradžioje programos buvo tik 15 minučių, bet greit išaugo į pusvalandžius, o vėliau į 1 valandos kasdienines programas. Keitėsi stotys, keitėsi ir laidų nuotoliai. 1936 m. vasario 16 pirmą kartą perdavė „Margučio“ programą net į Lietuvą!

„Margučiai“ talkino daug žymių tų laikų veikėjų: Juozas Bačiūnas, Antanas Olis, dr. Steponas Biežis, Jonas Bagdžiūnas, Jonas Kazanauskas, Antanas Lapinskas, Antanas Rudis, dr. Antanas Rudokas, Pranas Gudas, Kazys Deveikis, Bronius Dirmeikis ir daug kitų.

Po A. Vanagaitis mirties (1949.III.10) „Margučiai“ sėkmingai vadovavo Lilija Vanagaitienė, padedama jau minėtų talkininkų, prie kurių prisijungė 1949 (ir vėliau) naujai atvykusieji lietuvių, kaip Vladas Vijeikis, Vytautas Kasniūnas, Dalia Sruogaitė, Valdas Adamkus ir kiti. Ypač jai daug padėjo Algimantas Mackus, kuris perėmė ir žurnalo „Margutis“ redagavimą.

1964 m. gruodžio mėn. eisimo nelaimėje žuvus L. Vanagaitienės ir A. Mackui, „Margučio“ radijo laidos nesustojė. Buvo sudaryta „Margučio“ direktorių taryba, kurios vienu direktorių buvo Valdas Adamkus, jai pirmininkavęs iki 1996 m.

Nuo 1965 m. iki 1967 m. „Margučio“ radijo programai vadovavo Henrikas Žemelis, o po jo – „Margučio“ programos vadovavimą perėmė Petras Petrutis. Jis vadovavo ilgiausiai – net iki 1996 m. pavasario. 1996 m. pirmoje pusėje „Margučio“ radijo laidos sustojė, bet po kelių mėnesių pertraukos jos vėl buvo atgaivintos jau „Margučio II“ vardu.

Per 65 metus „Margutis“ savo laidoje, be žinių perteikimo, turėjo ir įvairių kitų programų: teisės bei sveikatos patarimų, religinę valandėlę, istorijos valandėlę. Bet ypač mėgstama ir pagarsėjusi buvo „Pelkių žiburėlio“ vardu pasivadi-

nusi literatūrinę valandėlę, kurios vedėjas nuo 1953 m. buvo Dalia Sruogaitė, dirbusi drauge su Petru Jurkštu, Algimantu Mackum, Raimundu Miečeliu, Broniu Budginu ir kt. Ji šiai valandėlei vadovavo 25 metus.

Įdomūs bei daugybę lietuvių ir jų draugų sutraukiantys buvo „Margučio“ rengiami koncertai, gegužinės ir kiti renginiai, kurie, ypač A. Vanagaitis, L. Vanagaitienės ir A. Olšo iniciatyva, buvo rengiami Čikagos didžiosiose ir gražiosiose salėse miesto centre: pvz. „Dainavos“ ansamblio ir Anna Cascas koncertas „Morrison“ viešbutyje, Čiurliono ansamblio koncertas Operos rūmuose, kur buvo susirinkę net 5000 lietuvių. Garsios buvo ir „Margučio“ gegužinės, rengiamos didžiuliam River-view parke. Buvo dar ir daugybė kitų koncertų, kuriuos P. Petrutis rengdavo Jaunimo centre.

„Margutis II“ yra kultūrinė, visuomeninė, informacinė Čikagos ir apylinkių lietuvių radijo programa, apmokama rėmėjų aukomis ir skelbimais. „Margučio II“ laidos girdimos iš savos studijos „Seklyčioje“ nuo pirmadienio iki penktadienio 8-8.30 v.v. Programos vedėjas yra Dalia Sokienė, Rytis Januška ir Anatolijus Šlutas.

„Margučio II“ direktorių tarybą sudaro: Stasys Baras, Danutė Bindokienė, Stasys Briedis, Salomėja Daulienė, Birutė Jasaitienė, Kęstutis Ječius, Matilda Marcinkienė, Vaclovas Momkus, Evelina Oželienė, Juozas Polikaitis, Marija Remienė (spaudos apžvalga), Dalia Sruogaitė (archyvas), Danutė Bindokienė (spaudos atstovė).

„Margučio II“ valdyba: pirm. Marija Remienė, ižd. Birutė Jasaitienė, sekr. Matilda Marcinkienė, reikalų vedėjas Vaclovas Momkus, Bronius Siliūnas (spaudos apžvalga), Dalia Sruogaitė (archyvas), Danutė Bindokienė (spaudos atstovė).

„Margučio“ 65 m. sukakčiai paminėti valdyba surengė pokylių Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programos vedėja Dalia Sokienė supažindino su „Margučio“ nueitu keliu. Sveikinimo žodį tarė Valdas Adamkus, buvęs JAV Vakarų apygardos gamtos apsaugos viršininkas ir

ilgametis „Margučio“ talkininkas, rėmėjas ir išlaikytojas, Kalbėjo ir Vyt. Kasniūnas, kuris seniau „Margučio“ šeštadienio programose atlikdavo visų mėgstamą valandėlę „Gražioji Nemuno šalandėlėi vadovavo 25 metus.

Žodžiu sveikino Lietuvos garbės gen. kons. Vaclovas Kleiza ir ALTOS pirm. dr. Jonas Račkauskas, o raštu – PLB v-bos pirm. Bronius Nainys.

Malda prieš vaišes sukalbėjo kun. Juozas Vaišys, SJ. Po vakariinės kalbėjo Vl. Vijeikis, kuris pasidalino savo atsiminimais iš dvejų metų darbo „Margutyje“. Ypač įdomu buvo išgirsti apie jo „Margučio“ mokymą vaikams, kur jis kalbėdavo apie Lietuvos istoriją, o vėliau, klausydami užsirašinėdavo; gegužinių metu išlaikė egzaminą, gaudavo pažymėjimą!

Tris A. Vanagaitis dainas („Litai“, „Dul-dul dūdelė“ ir „Stasys“) padainavo operos sol. Algirdas Brazis. Jam akompanavo muz. Faustas Strolia. Kai mo kapela, vadovaujama Stasės Jagminienės ir susidedanti iš naujai atvykusių bei seniai čia gyvenančių lietuvių (K. Avizienio, J. Bakaitienės, A. Barnišio, V. Jagmino, V. Mikaičio, L. Rago ir P. Ragienės) padainavo, akordeonams, būgnui ir smuikui pritariant, keletą nuotainių dainų, kurių paskutinę „Žemė Lietuvos“ entuziastingai dainavo ir visi svečiai.

„Margučio II“ v-bos pirm. M. Remienė dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio pokylio sėkmės. Ypač džiaugėsi kad jame dalyvavo ir buvusieji „Margučio“ laidų vedėjai Vl. Vijeikis bei L. Narbutis, apgailestavo, kad nebuvo ilgamečio laidų vedėjo P. Petručio.

Po to buvo loterija, kurią suruošė „Margučio II“ talkininkė Ona Gradinskienė.

Taip atšventę „Margučio“ 65-ąją sukaktį rengėjai, rėmėjai ir svečiai žengė į 66-tuosius metus, tikėdamiesi, kad „Margutis“ visada, kaip ir anksčiau, visus lietuvius jungs ir informuos, skleidamas radijo bangomis lietuvišką žodį.

Montrealio lietuvių moterų grupė ir vyrų oktetas, atlikę meninę programą „Tėviškės žiburių“ spaudos vakare Anapilio salėje 1997 m. balandžio 5 d.

Nuotr. B. Tarvydo

Išėjęs viešumon dailininkas

Mokytojas, teisininkas, inžinierius, stipriai pasireiškęs ir meno srityje, kurios tematika – lietuvių mitologija. Tai VIKTORAS LIAUKUS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Daugumos pasaulio menininkų tapybos ar skulptūros kūriniai išreiškia jų vidaus pasaulio filosofiją, nusiteikimus ir svajones, originalios technikos dėka juos atskleidžia žiūrovui.

Genialusis M. K. Čiurlionis, per savo talentų prizmę perleidęs net dvi meno šakas, muziką suliejo su tapyba, sonatas pavertęs vertingais tapybos sedevrais.

Antanas Žmuidzinavičius savo jausmus Lietuvai išreiškė sentimentaliais ir romantišką nuotaiką sukeliančiais peizažais.

Adomas Varnas, šalia peizažų, tapė portretus. Jis nutapė save su žmona ir portretą pavadinio „Vėtroje“, simboliškai parodydamas gyvenimo audrų išgyvenimą.

Liaudyje turime daugybę medžio drožinėtojų „dievdirbių“, kurie puošia pakeles Rūpintojėliais. Tačiau moderniame gy-

venime retai tesutinkame menininką, kuris visą savo talentą sutelktų į tautinius motyvus persunktą lietuvių tautos mitologiją. Tai didelio talento ir labai produktyvus menininkas Viktoras Liaukus, per savo ilgą gyvenimą sukūręs per 300 medžio skulptūrų-drožinių, tačiau dėl įgimto kuklumo jis mums mažai žinomas.

V. Liaukus gimė 1904 m. lapkričio 12 d. Ražiškių kaime, Garliavos valsčiuje, Kauno apskrityje. Baigęs Simono Daukanto mokytojų seminariją, studijavo teisę VD universitete ir ilgus metus tarnavo finansų ministerijoje kaip mokesčių rinkėjas. Artėjant raudonajam tvanui, 1944 m. vasarą jis su savo žmona Emilija pasitraukė į Vakarų ir, karui pasibaigus, Vokietijos Augsburgio išvietintų asmenų stovykloje buvo lietuvių pradžios mokyklos vedėjas.

Atvykęs į JAV studijavo inžineriją. Išlaikęs valstybinius egzaminus gavo tarnybą Connecti-

Viktoras Liaukus, Eglė, žalčių karalienė. Medžio skulptūra

cut valstijos susisiekimo departamente, iš kurios 1974 m. pasitraukė į pensiją sulaukęs 70 metų.

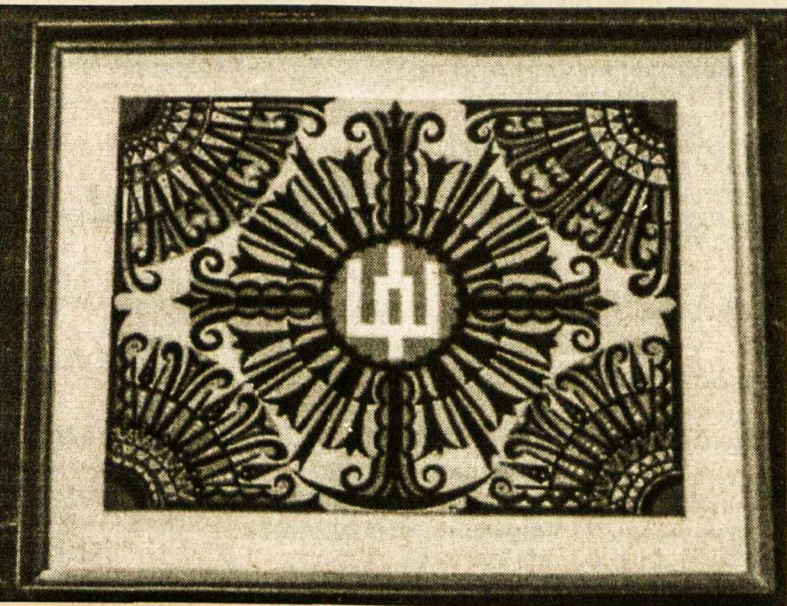
Nuo pat ankstyviausių jaunystės dienų jis domėjosi Lietuvos mitologija ir pradėjo drožinėti, trokšdamas medyje „įkūnyti“ senovinius mitus, kuriais jis ne vien gėrėjosi, bet ir savo gilų lietuviškumą bei meilę savo tautos senovinei kilmėi intuityviai troško išreikšti medyje. Jis atkūrė senovės legendas, mitus, pagonių tikėjimo simbolius. Eglės, žalčių karalienės, mitas tapo „įkūnytas“ jo nuostabių skulptūrų, kurios linijų tobulumu, simetrija ir išraiška negalima atsigėrėti. Net ir krikščioniški simboliai kryžiai yra pridengti saulės spindulių, nes saulė jam yra senovės lietuvių tikėjimo simbolikos centras. Jo „Pakelės kopytėlė“ iš šonų puošia tautinės juostos raštai.

Jo kūryba negali būti apibūdinta vienu žodžiu, nes, šalia medžio drožinių, jis užsiima skulptūra, tapyba ir mozaika.

V. Liaukus pasirodė su parodomis ir amerikiečių visuomenei, susilaukė jos dėmesio, tačiau atsisako savo kūrinius paravinėti. Juos nusprendęs palikti savo lietuviškos šeimos prieaugliui – sūnams, vaikams, provaikščiams. Nenorėčiau su ta mintimi sutikti, nes meno kūrinys, kartą išvystęs dienos šviesą, nelieta vien kūrėjo nuosavybe, jis privalo nešti estetinį džiaugsmą ir pasigėrėjimą kitiems.

V. Liaukus savo gabumus sugebėjo perduoti ir sūnams: vienas jų yra menininkas, o antaras – inžinierius.

Stebint jo kūrinius, negalima atsigėrėti drožinių precizija, linijų grynumu ir labai paveiklu nuotaikos bei minties perdavimu. Net ir nuotraukose jo drožiniai veržte veržiasi iš juos varžančių rėmų. Atrodo, kad to neeilinio talento nepaveikia nei amžius, nei laiko tėkmė. Te Aukščiausias ir toliau laiko jį sveiką, kūrybingą ir darbštų.

Viktoras Liaukus, Metaliniai lietuviški kryžiai, papuošti stilizuotais saulės spinduliais. Paveikslas

Nauja lietuvių kalbos gramatika

Neseniai pasirodė Vilniuje stambus veikalas – lietuvių kalbos gramatika „Lithuanian Grammar“ (leidykla „Baltos lankos“). Šią virš 800 puslapių tomą redagavo žymus kalbininkas, Lietuvių kalbos instituto narys Vytautas Ambrazas. Darbas pagrįstas akademinės gramatikos medžiaga.

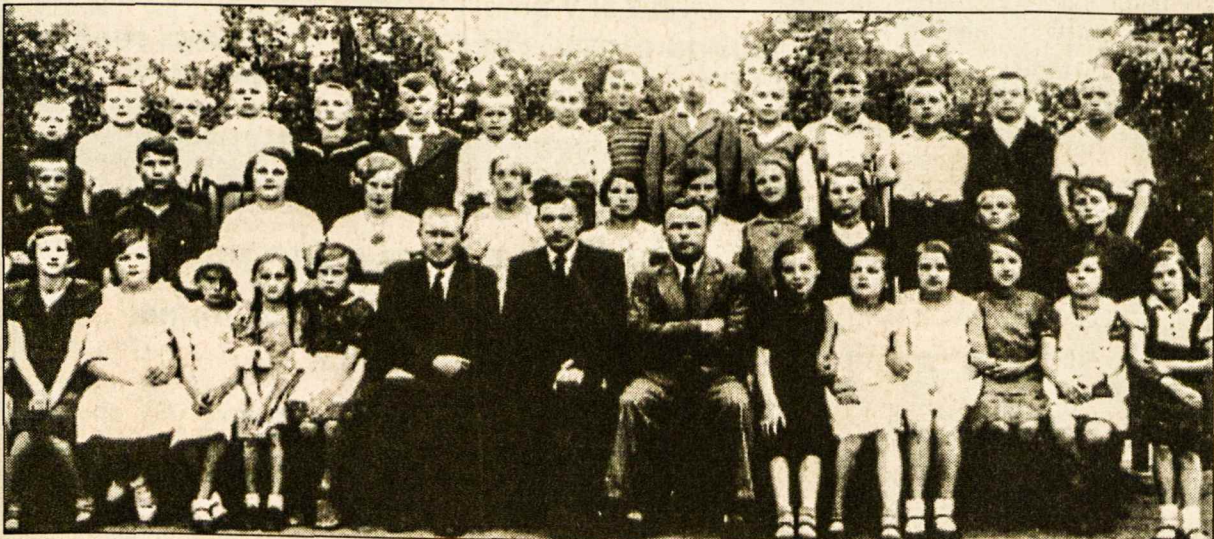
Kadangi veikalas parašytas angliškai, turėtų būti labai naudingas kalbotyrininkams, kurie nori gauti informaciją apie lietuvių kalbą, bet nelengvai skaito lietuviškai. Ypač svarbu parbrėžti, kad be fonologijos ir morfologijos sintaksė taip pat kruopščiai aiškinama. Daug pavyzdžių iš gyvosios kalbos.

Apie mokslinę šio veikalo vertę kalbėti nereikia: medžiaga paruošta grynais moksliniais principais, veikalas paruoštas sinchroninės kalbotyros metodu. Klaidų surasti nepavyko.

Šios knygos išleidimas yra be jokių abejonių didelis baltistikos laimėjimas. Kas domisi lietuvių kalba, ypač tie, kurie dirba šioje srityje, džiaugiasi šiuo leidiniu.

(„Lithuanian Grammar“ (Lietuvių kalbos gramatika), edited by Vytautas Ambrazas. Vilnius („Baltos lankos“), 1997 m. 802 psl.

Alfred Bammesberger, Richard - Strauss-Strasse 48, D 85072 Eichstaett, Germany.

Kauno priemiesčio Šančių vokiečių mokykla 1932 metais

Nuotr. „Heimatgruss“

Taip atrodė Lietuvos respublikos muitinė prie Vokietijos sienos Kybartuose

Nuotr. „Heimatgruss“

Motina

O motina, kokios suskirdę tavo rankos bet kaip švelniai jos moka glostyti, glamonėti, kaip gera nors akimiriai, nors valandėlei ant tavo kelių buvo pasėdėti.

Kaip gera buvo paklaustyt tavo dainos, motule, kurią niūniuodavai mažus mus supdama; kai stūgavo už lango šaltas piktas vėjas, tu visada buvai šilta, švelni, gera.

Tu pirmą žodį, pirmą žingsnį žengt išmokei, išmokei pasakų gražių, gūdžių ilgų, kai pamotė našlaitę mažą skriaudė, kai sesės savo brolių ieškoj devynių.

Bet dar labiau išmokei mus mylėti viens kitą, nebedaryt blogų ir negerų darbų. Sakei tikrai tada tėvynė bus gražiausia, turėdama dorų, tvirtų, darbščių žmonių.

Sakei, kad melo trumpos kojos, sakei kad vagi vieškelis pagaus, sakei pasėjus gerą sveiką sėklą, tikrai tada gražus derlius išaugs.

O mama, kaip dažnai norėtus prie tavo šiurkščios rankos prisiglaust; nieks kits pasaulį taip nemoka kaip motina, mylėti, bausti ir užjaust.

Gautas iš Lietuvos. Autorius nežinomas
Kronikos Balsas 1983 m. 1(3) nr.

Lietuvos vokiečių metraštis

KAZYS BARONAS

Nepaisydamas trijų operacijų, sūnaus mirties ir žmonos sunkios ligos, lietuvių bičiulis poetas, evangelistų kun. Alfredas Franckaitis ir šiemet išleido Lietuvos vokiečių metraštį, „Heimatgruss – Tėviškės pasveikinimą“. Įvade jis persikelia į gyvenimą Lietuvoje, mato pastutinius besileidžiančios saulės spindulius vakaruose. „Ten buvo Vokietija. Nedaugelis ją pažinojo, tačiau ji buvo tėvynė. O gal tik pasakų kraštas?“

Mėgstamas yra šis metraštis Lietuvos vokiečių (skirti reikia Klaipėdos vokiečius), nes skaitytojai, kviečiami kun. A. Franckaitis rašyti savo atsiminimus iš vaikystės ir jaunystės dienų Lietuvoje ar apsilankymo joje, gausiai atsiliepią. Prie jų priklauso Asta Zeumke iš Berlyno. Ji savo įspūdžiams paėmė kun. A. Franckaitis tam leidiniui „rasti ieškoti“ skirtą šūki. Taip ir pavadinome buvusį Lietuvos gyventoją „Suchen-Finden“ savo įspūdžius, aplankydama pirmą kartą Lietuvą 1994 m., ieškodama pėdsakų Kauno Šančiuose. Deja, jų nerado, nes maldos namai būvę griuvėsiose. Sujaudinta buvo keleivė Kauno Ažuolynu, pamąčius ant asfalto tako, lietuviškai užrašytą sakini: „Asta, dievinu tave“. Juk ir jos vardas Asta! „Ar tai atsitiktinis ir toks gražus pasveikinimas, atvykus į Lietuvą?“ Ir antrą kartą – 1995 m. A. Zeumke ieškojo praeities, keliaudama iš Kauno į Seirijus, Alytų. Matė kryžius, Rūpintojėlius, šventoves, kapines. Atsiminimus ji užbaigia tokiomis žodžiais: „Šiandieną, rašydama įspūdžius, aš vėl gyvenau savo vaikystės dienomis ir džiaugiuosi galėdama tai padaryti!“

Latvijos ir Estijos vokiečiai vadinami „Balten – baltiečiai“, nes jų dauguma – buvę grafai, baronai, mokslininkai, stambių įmonių savininkai. Lietuvos vokiečiai nepriskiriami „Balten“ grupei, nes dauguma jų ūkininkavo, buvo įsijungę į Lietuvos verslą – amatininkų luomą, smulkia prekybą.

Plačiai apie Lietuvos vokiečius ūkininkus rašo Edm. Schartneris iš Bremenhaven, jų trėmimą 1915 m. iki Charkovo. Dalis liko Lietuvoje, o tremtiniai 1918 m. grįžo į Lietuvą. Autorius trumpai primena Lietuvos laisvės kovas, Vilniaus okupaciją, paliesdamas ir Klaipėdos klausimą: lietuvių grindė savo reikalavimą kurti giminingumą su lietuvių tauta, kalba, nes prijungus Klaipėdos kraštą bus išaugta ši išmiršanti giminė. „Tačiau, ar nevertejo rasti kito sprendimo?“ – klausia autorius. Jo nuomone, geriau būtų buvę palikus Klaipėdą laisvu uostu, nes jis būtų turėjęs stipresnę prekybinę užnugarį už agrarinę Lietuvos valstybę.

Prisimenamas ūkininkų sukilimas, tačiau 1934 m. padėtis gerokai sustiprėjo, krizė buvo įveikta. Vokiečių tėvų kaimo vaikai lankė lietuviškas moky-

las. Turtingesnieji leisdavo vaikus į Kauno vokišką gimnaziją. Deja, joje vokiečiai pradžioje turėjo daug sunkumų su vokiečių kalba. Perkėlę vaikus į vokišką mokyklą, tėvai pastebėdavo, kad vidaus pase dažnai jų tautybė buvo įrašyta „Litauer“. Repatrijacioje pasai nebuvo būtini, nes užteko metrikų ištraukų, arba net įrodymo, kad „Grossmutter – močiutė“ buvo vokiečių tautybės. 1941 m. kovo mėn. su repatrijacija buvo baigta vokiečių ūkininkų istorija Lietuvoje.

Prie įdomesnių rašinių reikia priskirti Edvino Kothkes iš Hamburgo įspūdžius, aprašantį Kauno, Šilalės vaizdus. Šilalėje jis su gimine pamatė Sibiro tremtinių perlaidojimo graudų vaizdą. Rusai klausė: „Kodėl lietuvių dėl kelių kaulų išleidžia tiek daug pinigų?“ O ką į tai lietuviai? Rusams tai nesuprantama, nes jie neturi tėviškės jausmo, meilės jai.

Johan Spertal 10 psl. paskyrė Lietuvos patarlėms, labai tiksliai jas išversdamas į vokiečių kalbą.

Ernstas Kemschies iš Rosstock'o nagrinėja vokiečių mokyklų steigimą Lietuvoje. Esą 1922 m. Lietuvoje veikė 23 vokiškos mokyklos, o jau 1926 m. jų skaičius sumažėjo iki 12. Jis kaltina tautininkus vokiškų mokyklų uždarymu. 1940 m. tikslų duomenų nesa, galėjo būti trys, keturios ar septynios vokiškos mokyklos.

Autorius persikelia į 1915 m. kaizerinės vokiečių okupacijos laikotarpį, kuris Lietuvos vokiečiams atnešė kultūrinį ir tautinį klestėjimą, tuo tarpu lietuvių okupantuose matė germanizacijos pavojų.

Nepriklausomoje Lietuvoje vokiečių kalba palaipsniui buvo išstumama. Kai kuriose vietovėse iškaba „Deutsche Schule – vokiška mokykla“ nebuvo tikslu. Autorius nurodo Kauno Šančių mokyklą, kurio 1931 m. atvyko iš Klaipėdos mokytojas Kreutz. Jis vaidinęs „didlietuvių“, stengėsi visur įvesti lietuvių kalbą. Tik mokyklos vedėjas Dovydas pažinties su insp. Vokietaičių dėka jo uolumas buvo sustabdytas.

Autorius Lietuvos vokiškose mokyklose matęs ir teigiamą pusę: mokiniai būvę dvikalbiai, žinojo gyvenamo krašto istoriją, pvz. Žalgirio mūšį, geografiją, jo kultūrinę pusę, bet taip pat susipažindavo ir su Vokietija, jos istorija. Metraščio redaktorius išspausdino ir savo poezijos, vertimų iš lietuvių kalbos. Pabaigoje įdėjo Lietuvos vokiečių organizacinę struktūrą, valdybų ir skyrių adresus, neaplenkdams Vokietijos LB-nės krašto valdybos bei Lietuvos pasiuntinybės Vokietijoje adresų.

Linkime kun. A. Franckaitis sveikatos, jėgų vėl išleisti panašų metraštį. („Heimatgruss“, Jahrbuch der Deutschen aus Litauen fuer 1997. Gaunamas In Den Wiesen 3, 27259 Wehrbleck, Germany. Kaina 8 markės.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagietis inž. Edmundas Jasūnas, aviacijos istorikas, devynių metus redagavęs „Lietuvių balsą“, dabar tvarko savo archyvą. Lituanistikos Tyrimo ir studijų centrui, vadovaujamam prof. dr. Jono Račkausko, jis jau įteikė devyniolika Čikagoje leistų „Naujienu“ komplektų, tarp kurių galbūt yra išlikusių ir vienintelių šio dienraščio rinkinių, o juose ir 1957-67 m. šeštadienių priedų. Inž. E. Jasūnas centrui atidavė ir „Laisvosios Lietuvos“ 14 komplektų, apimančių 1971-85 m. Prie jų buvo pridėta ir kitų išėjusių laikraščių mažesnių komplektų. Juos papildė nemažas rinkinys lietuvių įvairių koncertų, operų spektaklių programų ir dailės parodų katalogų.

Los Angeles lietuvių dramos sambūris, vadovaujamas rež. Petro Maželio, ruošiasi išvykai į Lietuvą. Ten jau plačiai buvo paminėta Žemaitės (Julijos Beniuševičiūtės-Zymantienės) šimtas penkiasdešimtoji gimimo sukaktis. Išėjimoje ją teprisinė Los Angeles dramos sambūris 1996 m. kovo 23-24 d.d. Šv. Kazimiero parapijos salėje rež. P. Maželio pastatyta Žemaitės komedija „Trys mylimos“. Lietuvoje dabar buvo nutarta Žemaitės minėjimą pratęsti jos „Trijų mylimų“ komedijos saviveiklinių teatrų spektaklių festivaliu Žemaitijos sostinėje Telsiuose, jau turinčiuose Žemaitės vardo saviveiklinį teatrą. Festivalis yra pakviestas ir Los Angeles dramos sambūris, šiuo metu geriausias saviveiklinis lietuvių teatras išėjimoje. Jam bus sudaryta ir proga gastrolėms Lietuvoje. Turbūt dėl Los Angeles dramos sambūrio įsijungimo renginys Telsiuose oficialiai yra pavadintas Tarpvalstybinių Žemaitės komedijos „Trys mylimos“ festivaliu, įvyksiančiu gegužės pabaigoje ir birželio pradžioje.

Čikagos lietuvių opera savo tradicijai pavašariniama keturiasdešimt pirmajam balandžio 13, sekmadienio, spektakliui pasirodant vokiečių kompozitoriaus Friedricho von Flotowo (1812-1883) komiskąją „Martą“ (originalus – „Martha“), sukurta 1847 m. Ją Lietuvos operos ir baletų teatro repertuaran Kaune jau 1935 m. įjungė rež. Petras Oleka su dirigentu Juozu Tallat-Kelpša, Kauno muzikinį teatrą ji buvo įvesdinta 1974 m. rež. Vlados Mikšaitės ir dirigento Stasio Čepinskio. Ruošiantis šiemetinėms gastrolėms Čikagoje, operos „Marta“ pastatymą atnaujino rež. Gintas Žilys, dirigentas Julius Geniušas, pagrindinius vaidmenis atliekantys Kauno muzikinio teatro solistai – Sabina Martinaitė, Rita Preikšaitė, Vytautas Juozapaitis, Juozas Malikonis ir Jonas Antanavičius. Ši grupė ir atvyko talkinti Čikagos lietuvių operai.

Talkininkų iš Kauno muzikinio teatro ten laukė Čikagos lietuvių operos choras, chormeisteris Ričardas Sokas, įsimintelis sol. Vaclovas Momkus jam su „Marta“ atvežto Teisėjo vaidmens, akompaniatorius Manigirdas Motekaitis ir grupė pasamdytų amerikiečių instrumentalistų dirigento J. Geniušo „Martos“ vieno spektaklio orkestrėliui sudaryti.

Po ilgesnės pertraukos Čikagon grįžo estradinės lietuvių muzikos garsintojai Nelė ir Arvydas Paltinai. Jiedu sovietmetyje gyveno Klaipėdoje. Ten Arvydas vadovavo populiariam „Kopų balsų“ ansamblui, o Nelė buvo to ansamblio soliste. Jiedu, atvykę pas Vokietijoje gyvenusius Arvydo tėvus, nutarė pasilikti Vokietijoje. Arvydas įsidarbino muzikos mokytoju Vasario šešioliktosios gimnazijoje, kur ir dabar vadovauja moksleivių chorui bei jų orkestrui. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jie vasaros atostogas paskirdavo koncertams Lietuvoje, džiaugdamiesi, kad ten dar yra lietuvių, neužmirusių „Kopų balsų“ ansamblio ir abiejų Paltinų bei su Nele tada dainavusio sol. Eugenijaus Ivanauko. Tad dabar Paltinų koncertai rengiami su sol. E. Ivanauku, pirmą kartą atvykusiu Čikagon, kur juos pakvietė Amerikos lietuvių radijo programos vedėjas Anatolijus Šlutas.

Koncertas įvyko Atvelykio sekmadienio popietę didžiojoje Jaunimo centro salėje. Šįkart dalyviai džiaugėsi ne tik lietuviu širdžiai artimomis estradinėmis solistų dainomis, bet ir mielas Nelės bei Eugenijaus jaunystės dienų duetas.

Lietuvos tūkstantmečio šventė, susieta su jos valstybės pirmuoju paminėjimu senuosiose istoriniuose šaltiniuose, įvyks 2009 metais. Apmatus pirmajai tokiai didelei Lietuvos šventei jau ruošia Vilniuje jos prez. Algirdas Brazauskas su kultūros, švietimo ir mokslo patariamosios grupės nariais. Žinių apie jų posėdį kovo pradžioje pateikia „Lietuvos ryto“ atstovė Ramunė Sakalauskaitė, atskleidždama pagrindines jo pokalbio mintis. Pasak prez. A. Brazauskos, 2009 metų šventė turi būti tautinis visų reikalas su jai skirtomis parodomis Lietuvos valstybiname muziejuje, Vilniuje atstatyta Žemutinė pilimi. Filosofas Arvydas Juozaitis nepatarė remtis tik praeitimi. Reikia ir dabarties, nuo politikos atitrauktos visuomenės ir politinių ginčų atsisakymo rengėjų posėdžiui. Dailėtyrininkė Irena Kostkevičiūtė priminė, kad tūkstantmečio šventėje politinė Lietuvos istorija negali būti atskirta nuo kultūros. Esą reikia grąžinti skolą Vilniui jame pastatytu paminklu Mindaugui bei kitiems mūsų tautos veikėjams, kapinėse sutvarkytomis jų poilsio kapavietėmis.

Kultūros ministeris Zigmas Zinkevičius skatino Lietuvos tūkstantmečio patariamosios grupės narius išleisti knygą, sudarytą iš istorinių dokumentų, kuriuose minimas Lietuvos vardas. Poetas Justinas Marcinkevičius rėmė naujų enciklopedinių leidinių pasirodymą ir siūlė pastatyti Tautos namus ant Tauro kalno Vilniuje. Poetas Marcelijus Martinaitis norėjo, kad nors viename tos šventės renginyje išnyktų nejautrūs stebėtojai ir kad visi dalyviai atgimtu Lietuvai paaugotų bent po litą. Prof. Algirdui Gaižiūnui atrodė, kad tūkstantmečio šventės išvakarėse diplomatai iš Maskvos turėtų gauti ten saugomą Lietuvos Metriką. Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis priminė pokalbį dalyviams, kad su Lietuvos tūkstantmečiu tada bus susieta ir jos Vilniaus universiteto 430 metų sukaktis. Esą būtų prasminga Lietuvos šventės metu atidaryti naują Vilniaus universiteto biblioteką. Jis taipgi priminė, kad 2009 metais Lietuva jau bus Europos sąjungos narė. Tad tūkstantmečio renginius būtų geriau nukreipti ne Rumšiūkių muziejun, o Europon.

Lietuvos mokslų akademija visuotiniame narių susirinkime išsirinko naują vadovybę. Akademijos prezidentu antrąkart iš eilės buvo išrinktas akademikas Benediktas Juodka, fizikinis ir cheminės biologijos specialistas, vadovo pareigas pradėjęs prieš penkerius metus – 1992 m. balandžio 15 d. Jis yra ketvirtasis 1941 m. pradžioje įsteigtos Mokslų akademijos prezidentas. Pirmuoju teko būti Vincui Krėvei-Mickevičiui, pasirinkusiam išieivio daili 1944 m. vasarą. Nuo pokario pradžios iki 1985 m. akademijai sovietinamoje Lietuvoje vadovavo akademikas Juozas Matulis, 1985-92 m. – akademikas Juras Požėla. Mokslų akademijos viceprezidentu 1992 m. buvo išrinktas ir dabar perrinktas akademikas Eduardas Vilkas, matematikas, sukūręs savitą lošimų teorijos mokyklą, vienas pirmųjų Lietuvoje pradėjęs taikyti matematinius metodus ekonomikos moksle. Jis yra Kovo vienuoliktosios nepriklausomybės atkūrimo akto signataras. Lietuvos mokslų akademijos sekretoriumi penkerių metų kadencijai buvo perrinktas fizikas Algirdas Šileika.

Muzikologui Vytautui Landsbergiui, Lietuvos seimo pirmininkui, pasaulinio masto muzikinį įrašų bendrovė EMI yra pasiūliusi išleisti jo įrašytas M. K. Čiurlionio sonatas fortepionui. Jas kompaktinio disko plokštė „EMI Classic“ specialioje klasikinės muzikos debiuto serijoje nori išleisti vadovas R. Lytteltonas, lig šiol nieko neregėjęs apie M. K. Čiurlionį. ELTOS pranešimu, jį su M. K. Čiurlionio kūryba supažindino ir jam tokį sumanymą pasiūlė žymusis violončelistas M. Rostropovičius. Pasiūlytos M. K. Čiurlionio sonatų plokštės įrašus muzikologas ir pianistas V. Landsbergis galėtų atlikti Londone, kur EMI bendrovė turi savo įrašų studiją. Tokia plokštė atidarytų duris M. K. Čiurlionio kūriniams gerokai platesnėn reklaminę auditoriją.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind.2.50%	
1 metų term. indėlius2.75%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų term. indėlius3.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius4.25%	1 metų 5.25%
4 metų term. indėlius4.50%	2 metų 6.25%
5 metų term. indėlius5.25%	3 metų 6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	4 metų 7.00%
1 metų GIC-met. palūk.3.00%	5 metų 7.50%
2 metų GIC-met. palūk.4.00%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk.4.50%	1, 2, 3 metų 4.95%
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	
5 metų GIC-met. palūk.5.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.3.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.50%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virklyk
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloakai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Toronto "Aušra" 1997 m. vyrų A klasės krepšinio nugalėtojai ŠALFASS žaidynėse Hamiltone. Iš kairės: E. Šlekys (rėmėjas), R. Miečius (treneris), N. Rottman, A. Ignatavičius, L. Balaišis, S. Babineau, J. Hayes, A. Brainis, A. Rupe, A. Tyler, A. Šileika (ŠALFASS pirmininkas) ir kun. J. Liauba, OFM, iškėjęs medalius

Nuotr. V. Staškevičiaus

SPORTAS

Važiuojam į Čikagą

Gegužės 16-18 d.d. Lemonte, IL (netoli Čikagos), įvyks ŠALFASS metinės krepšinio pirmenybės jaunimui nuo "atomų" iki jaunių B klasių. Toronto "Aušros" klubas yra išnuomojęs autobusą, kuris išvažiuos nuo Prisiškimo paraplijos šventovės Toronte penktadienį, gegužės 16 d., 5 val. val. ir iš Lemonto išvažiuos pirmadienį, gegužės 19 d., 9 val. ryto. Autobuse dar yra vietų. Suinteresuoti važinėjimu prašomi skambinti Rūtai Jaglowitz 416 622-9919. Kelionės kaina 75 dol. V.S.

Šaudymo varžybos

ŠALFASS šaudymo sekcijos metinės standinio (trap) šaudymo varžybos įvyks Hamiltono Giedraičio klubo patalpose, šeštadienį, gegužės 24 d.; registracija 10 val. ryto. Varžybas praves šaudymo sekcijos vadovas Antanas Šimkevičius. Dėl platesnės informacijos skambinti Kazimierui Deksnui 905 332-6006. Kazimieras Deksnys

Veiklos žinios

Pasaulio futbolo atrankos varžybose Lietuva įveikė Lichtenšteina 2:0 ir savo grupėje pakilo į trečią vietą. Lietuva tik vienu tašku yra atsilikusi nuo antrąje vietoje esančio Makedonijos ir turi galimybės pakilti į antrą vietą.

Latvija-Kanada 3:3. Pasaulio ledo ritulio pirmenybėse, kurios vyksta Suomijoje, Latvija netikėtai sužaidė lygiomis su Kanada. Be to, Latvija vėl sužaidė lygiomis su Švedija 1:1 ir laimėjo prieš Norvegiją 6:3. Latvija A klasės pasaulio pirmenybėse žaidžia pirmą kartą. Paskutinėse B klasės pirmenybėse Latvija laimėjo pirmą vietą ir buvo perkelta į A klasę. Lietuva pradėjo žaisti D klasėje, bet po tos klasės pirmenybių laimėjimo buvo perkelta į C klasę. Latvų laimėjimai priskiriami puikiai žaidžiančiam vartininkui Artūrs Irbe. A.S.

Lietuvos plaukikai gausiai dalyvavo tarptautinėse plaukimo varžybose Vokietijos Bonoje. Du iš jų laimėjo pirmas vietas: M. Packeivičius 100 m. laisvu stiliumi 51,23 sek. ir G. Rafanavičius 200 m. laisvu stiliumi 1:52,35 min. Švedijoje vyko pasaulio plaukimo pirmenybės. Jose dalyvavo aštuoni lietuviai.

Elektrėnuose pasibaigė Baltijos kraštų ledo ritulio žaidynės. Lietuviai rungtynėse dėl 3-ios vietos pralaimėjo estams 6:3. Du įvarčius lietuviams pelnė Egidijus Bauba. Jam buvo įteikta dovana kaip daugiausia įvarčių pasiekusiam žaidėjui.

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Lengvaatlečiai ruošiasi artėjančiam sezonui. Ispanijoje varžyboms pradėjo ruošis V. Alekna. N. Žilinskienė, R. Nazarovienė ir A. Višockaitė. Stovykla truks iki gegužės 4 d., o po to dalyvaus "Grand Prix" varžybose Rio de Žaneire. Vasaros metu Atėnuose vyks pasaulio pirmenybės. Tikimasi sulaukti iki 3000 sportininkų. Į šias pirmenybes numatyta siųsti 10 Lietuvos lengvaatlečių. A.S.

Vilniaus "Žalgirio" stadione balandžio 2 d. įvyko pasaulio futbolo čempionato, Europos zonos VIII grupės atrankos rungtynės tarp Lietuvos rinktinės ir Rumunijos. Rungtynės, kurias stebėjo daugiau kaip 10,000 žiūrovų, baigėsi svečių naudai 1:0. Po šių rungtynių Lietuva liko ketvirtą vietoje, iš šešių savo grupėje, su dviem laimėjimais ir dviem pralaimėjimais. V.S.

Apie Nataliją Murnikovienę

Šiuo metu viena geriausių pasaulio fizinių kultūros (Amerikoje vadinama "Bodybuilding") sporto šakos specialistų yra klaipėdiete Natalija Murnikovienė. Ji pasaulio profesionalų pirmenybėse vykusiose Atlantoje ir Čikagoje, dvejus metus iš eilės "Ms Olympia" varžybose iškovojė bronzos medalius, nors daugelio žinovų nuomone, jos pasirodymas Čikagoje turėjo būti įvertintas aukštesne vieta.

Apie Nataliją jau ne pirmą kartą plačiai rašo šios sporto šakos žurnalas – "Flex", kurį leidžia tarptautinė fizinių kultūros federacija-IFBB. Šio žurnalo 1997 m. gegužės mėn. numerį net 10 puslapių paskirta mūšikei. Žurnalo redakcijos nario – Jim Rosenthal parašytas straipsnis "Lithuanian Legs of Steel".

Rašinyje aiškinama Natalijos treniruočių programa, pateikiamas jos vartojamo maisto ir vitaminų aprašymas. Pažymima, jog gyvendama Lietuvoje ji neturėjo didelio pasirinkimo šioje srityje, o dabar Amerikoje turi didesnę galimybę rinktis valgi, vitaminus ar treniruočių įrankius. Pažymima, kad Murnikovienė buvo pasiūlyta likti Amerikoje po jos gero pasirodymo 1996 m. "Ms Olympia" varžybose Čikagoje. Šiuo metu ji gyvena San Diego mieste Kalifornijoje, kur be treniravimosi ji stropiai mokosi anglų kalbos, susipažįsta su šio krašto kultūra bei papročiais. Kaip atrodo, mūšikė yra rengiama pasaulio čempionatui.

Natalija Murnikovienė Amerikoje jau spėjo įsigyti nemažai gerbėjų, kurie jai rašo. Žurnale yra nurodomas ir jos adresas: Natalija Murnikovienė, P. O. Box 9426, San Diego, CA 92169.

Tas pats "Flex" žurnalas (jis turi 256 puslapius) dažnai rašo ir

apie Lietuvos sportą. Šių metų kovos mėnesio numerįje visas puslapis buvo paskirtas 1996 metų Lietuvos fizinės kultūros pirmenybėms Druskininkuose aprašyti.

"Flex" žurnalas Lietuvos kultūrizmo federacijos gen. sekretoriaus Arūno Petraičio paruoštą apžvalginį rašinį apie 16-jį Lietuvos čempionatą iliustravo dviem ilonos Zazienės spalvotomis nuotraukomis iš tų varžybų.

Š. m. vasario mėn. pabaigoje Lietuvoje pasirodė 68 puslapių žurnalas – "Kultūrizmas", Lietuvos kultūrizmo federacijos leidinys. Jame duota 1996 metų – šio sporto apžvalga – pasakojimai apie varžybas Lietuvoje ir užsienyje, spausdinami patarimai tos šakos mėgėjams, supažindinama su treniruočių metodika ir kt. Beje, kiek daugiau rašoma ir apie "Ms Olympia" varžybas Čikagoje, kuriose, kaip žinome, klaidpėdiete N. Murnikovienė užėmė III vietą.

Atrodo, kad leidėjai nori šį žurnalą leisti dažniau, bet tik nežinia, iš kur jie gaus pinigų. Kaip žinome, populiariausios Lietuvoje sporto šakos – krepšinis ir futbolas dabar nebeteri savo žurnalų. O juk kultivuojančių ar stebinčių šias sporto šakas yra gal 20 kartų daugiau negu fizinės kultūros mėgėjų.

Ed. Šulaitis

Skautų veikla

• Šv. Jurgio šventė "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai bal. 27 d. paminėjo Lietuvos kankinių šventovę. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė klebonas kun. J. Staškus. Skaitinius skaitė vsl. L. Narušis, aukas nešė skautai -tės, jų reikšmę apibūdino ps. D. Puzerytė. "Angeliukų" choras, vadovaujamas muz. N. Benotienės, gražiai giedojo.

Po pamaldų muziejiaus parodų salėje vyko iškilminga sueiga. Vadovaujant komendantui ps. D. Grybaitei pasveikinti visi Toronto skautai-tės, tėveliai ir rėmėjai. Įnešus vėliavas, perskaityti tūntų įsakymai. Vilkiuko įžodį priėmė T. Krauskas, A. Pozniak. Į paskilninkės laipsnį pakeltos: A. Batūraitė, L. Bražukaitė, V. Narušytė, V. Paulionytė, V. Pečiulytė, K. Yčaitė, V. Yčaitė. Dailininkės specialybę įsigijo: S. Bersėnaitė, A. Norkutė, D. Paškauskaitė, A. Tarvydaitė, V. Yčaitė. Sfil. J. Neimanienė pravedė skaučių įžodį ir užrišo geltonus kaklaraiščius R. Jonušonytei, V. Radžiūnaitėi ir E. Yčaitėi. Gerai darbelio mazgelį užrišo tėveliai, o tėvėnės-tūntininkai. Antrąjį patyrimo laipsnį išlaikė aštuonios paukštytės, o pirmąjį – penkios. Tūnt. s. M. Rusinas kvietė visus-as ruošis artėjančiai stovyklai, kuri vyks nuo rugpjūčio 3-17 d.d. "Romuvoj". Kartu bus švenčiama 35 m. sukaktis. Iki stovyklos organizuojamos darbas tautos. Kas galėtų padirbėti "Romuvoj", visi kviečiami į talką. Susitarti su valdybos pirm. j.s. R. Sriubiskiu, 905 607-5434. F.M.

Queen Travel International Ltd
133 Roncevalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Oficiali Lietuvos avialinijos bilietų pardavimo agentūra Kanadoje
Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis

Į Lietuvą: su AIR CANADA ir LAL – iš Toronto, Halifaxo, Otavos, Montrealio, Kalgario, Edmontono ir Vankuverio –

GARANTUOTAI GERIAUSIOS KAINOS

Iš Toronto, Montrealio, Otavos – su FINNAIR
Iš Toronto – su LUTHANSA, KLM, LOT
Skambinkite arba asmeniškai susitikite su manimi trečiadieniais tarp 11 val.ryto ir 6 val.vak. Queen Travel įstaigoje.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.00% už 30-89 dienų term. indėlius
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius
2.75% už 1 m. term. indėlius
3.75% už 2 m. term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius
5.25% už 5 m. term. indėlius
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)

3.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudą)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.75% už JAV dol.1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų.....5.25%
2 metų.....6.25%
3 metų.....6.75%
4 metų.....7.00%
5 metų.....7.50% (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų.....4.95%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrielį mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieminamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont. M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai ir iš knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos priklauso nuo oro linijos bei kelionės trukmės. Teiraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.
Sutvarkome išskvėtimus ir parūpiname draudus
Organizuojame grupines ir individualias keliones laivais

Skambinti **Audronei** tel. 416 255-8473,
Faksas 416 252-8854
Re.#02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Advokatas
VIDAS J. AUGAITIS
persikėlė į naują istaigą
Baulke, Augaitis & Wright
150 Hurontario Street, P.O. Box 100
Collingwood, Ontario, L9Y 3Z4
Tel. 705 445-4930 Fax: 705 445-1871

Dr. DAIVA NORKIENĖ
ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West Istaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas.
- 25 metų namų remonto patirtimas.
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas.
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu Istaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Royal Travel & Tours Inc.
Daugiau kaip 15 metų kelionių patarnavimo praktika
SKUBU! SKUBU! 1997 M. VASAROS SKRYDŽIAI Į VILNIŲ NUO \$699 - NEĮTİKIMA KAINAI!
• Geriausias kainos visame mieste • Didelis skrydžių ir draudos papiginimas pensininkams • Visi skrydžiai geromis ir patikimomis linijomis - Finnair, LAL, KLM, BA, AC ir Lufthansa • Taip pat mes patarnaujame išskvėtimų ir vizų gavimo reikaluose • Nemokamas bilietų pristatymas • Specialios kainos verslininkų (Business) kelionėms į Europą, Aziją, Australiją ir Šiaurės Ameriką.
SKAMBINKITE RIT TEL. 416 237-1767
Livia pasirošusi Jums kuo geriausiai patarnauti
4204B Dundas St. W., Main Floor, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6, FAX 416 237-9191

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

DĖMESIO!
Lietuvių kredito kooperatyvas **PARAMA**
siūlo naują patarnavimą
PIRMAKARTINIAMS NAMŲ PIRKĖJAMS
Nekilnojamo turto paskolos iki **95 %** įkainuotos namo vertės!
Ši paslauga teikiama visiems PARAMOS nariams ir ribotam nelietuvių naujų narių skaičiui.
Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis į paskolų skyrių!
Tel. 416 532-1149
arba **416 207-9239**

Šeimų stovykloje 1996 metais Vasagoje viešnia iš Lietuvos aiškina kaip daromos marijonetės ir kiti panašūs rankdarbiai

SKAITYTOJAI PASISAKO
GRAŽĖJANTI LIETUVA
Velykinį "TŽ" nr. perskaičiau visą ir keletą kartų. Ačiū, mano gerieji žmonės. Atleiskite, kad pavėlavau padėkoti, sveikata šlubavo. Gal pavasaris, o gal ir amžius savo daro. O taip norisi pamatyti vis gražiančią, laisvą Lietuvą nuo okupantų ir nuo raudonųjų. Tikiu, kad jie greitai praregės. Te prisikėlęs Kristus padeda prisikelti ir mūsų lietuvių tautai, visai mūsų Lietuvai. To mes kas sekmdienį savo maldose prašome Dievui mūsų Radviliškio parapijos šventovėje.
P. Motiečienė, Radviliškis

IEŠKO RĖMĖJO
Labai norėčiau rasti Jūsų lietuviškoje bendruomenėje rėmėją, kuris sutiktų man padėti Lietuvoje išleisti knygą "Dėl ko kovojome ir už ką žuvome?". Tai pokario metų kovos prieš rusų okupaciją dėl tautos laisvės ir nepriklausomybės. Jeigu kas nors iš tautiečių atsirastų ir nors dalinai prisidėtų, būčiau labai dėkingas.
Vincas Korsakas, 4470 Lukšiai, Pergalės - 12, Šakių rajonas, Lithuania

AUKLYBA ŠEIMOSE
Buvau besiruošias padėkoti už vedamojo "Ar toli iki žydinčio sodų?" bendrybės kritikuojančias mintis, jei nebūtų nuliūdęs vedamojo bendrybės užbaigtas galas: "...reikėtų atidžiau išžiūrėti į vidinį žmogaus pasaulį, kad dykumos pradėtų virsti žydinčiais sodais, nešančiais vaisių, išžiūrėti ir veikti. Tada ir kalbameji klausimai nebeatrodytų tokie painūs".
Ne "reikėtų", o jau reikėjo ir skubiai reikia konkrečiai pirštu bakstelti, kas ir kaip privalome žvelgti ir veikti, kad vidinis žmogaus (PRIAUGANČIOJ!) pasaulis imtų žiedais padvelkti.
Jūs teisingai pastebite, jog tose bendrybėse beveik visada pasigendama auklėtojo. Jų turi Lietuva ir pasaulis, bet technologinei pažangai namų aplinkose jaunimą "auklėjant" jie verčiami likti tik stebėtojais mokyklų, kultūrviečių, institucijų, ministerijų atstumuose.
Technologija (nesukontroliuojamoji televizija, kompiuterizacija, bevielė komunikacija, elektronika) aiškiai jau rodo, jog valstybės turės imtis rimtų žygių įpareigoti tėvus valdžios rekomenduojamiems namiauklininkais apsirūpinti.
Privalomos šeimos bei namų auklėbos įsivedime Lietuva gali tapti pirmąja pasaulyje, nes yra rekordinis.
● Labdarybė, norinti reklamos, nustoja būti labdarybe (Hutton).

Red. pastaba - Našlaičių prieglaudų Lietuvoje yra daug. Vienos jų yra valdinės, kitos privačios. Gana plačiu mastu veikia organizacija Vaiko tėviškės namai, kuriai vadovauja monsinjoras dr. V. Kazlauskas (Druskininkų 4 - 1, 3000 Kaunas, Lithuania). Vilniuje veikia Sibiro tremtinių vaikiečių mokykla "Lietuvių namai" (Džukų 43, Vilnius, Lithuania). Labdaros lėšų persiuntimo Kanadoje tarpininkauja Kanada lietuvių katalikių moterų centro valdyba (pirm. A. Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres., Suite 1106, Etobicoke, Ont. M8X 2X8). Pinigai persiunčiami įvairiais būdais. Vienas jų - banko čekis reg. laišku.
KLK moterų dr.-jos centro valdyba

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390
LIETUVIŠKAS kėlionų bluras
◆ Patarnauja visais kėlionų klausimais
◆ Ypatingai geros kainos visomis oro linijomis
◆ Nebrangūs ir patikimi draudimai
◆ Įdomūs maršrutai Lietuvoje
◆ Skubūs išskvėtimai
◆ Dokumentų vertimas
◆ Pačios geriausios kainos atvykstantiems iš Lietuvos
◆ Nemokamas bilietų pristatymas į namus
◆ Toronto miesto ribose keleiviams, negalintiems apsilankyti mūsų istaigoje, patarnaujame namuose
◆ Dažnai skraidančių dėmesiai - 14-tas bilietas nemokamai
Birželio 8 dieną važiuokite su grupe, pagipintos kainos, skrydis be nakvynės, patogus persėdimas. Teiraukitės dėl didelių nuolaidų kai kuriomis datomis. Garantuojame sąžiningą patarnavimą!

KESTAS
Sukursiu gražų paminklą pagal Jūsų pageidavimus
Dailininkas **Kęstutis Keparutis**
Tel. FAX 905 540-1705
238 Emerald Street North, Hamilton, Ontario L8L 5K8

Toronto

A. a. Juozo Lukoševičiaus atminimui pagerbti, užjaušdami velionio žmoną Rūtą, dukrą Viliją, seseris Moniką, Liną, Eugeniją, brolius Joną ir dr. Petrą su šeima, našlaičių fondui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje aukojame: \$100 (US) - A. V. Dauliai; \$100 - M. Povilaitienė ir L. Kubilienė su šeima; \$50 - H. G. Lapai, dr. A. S. Pacevičiai, D. V. Dargiai, A. K. Ratavičiai, dr. J. Rimšaitė, Z. R. Rimšos, dr. J. A. Sungailos; \$40 - S. V. Piečičiai, dr. Č. J. Kurai; \$30 - E. dr. J. Čuplinskai, B. Stalioraitienė, E. V. Smilgiai; \$25 - A. Lėdienė, St. Danaitienė, V. L. Zubrickai; \$20 - B. Čepaitienė, dr. A. Matulionienė, J. B. Tamulioniai, B. Sapionienė, G. Balčiūnienė, B. V. Biretos, J. Pacevičienė, L. Daunienė, F. Mačiulienė, I. Vibrienė, R. A. Urbos, A. Z. Stančikiai, S. M. Bušinskai, E. Senkuvienė, E. Ališauskienė, V. Balsienė, M. Tamulaitienė, A. Rudienė, J. B. Danaičiai, B. V. Saulėnė, J. N. Budriai, V. Simanavičienė, A. P. Skilandžiūnai, A. G. Valiūnai, O. Ražauskienė, dr. Č. ir dr. B. Joniai, M. Pakulienė, B. T. Stanuliai, I. J. Ross; \$10 - F. Mokus, E. Naujokas.

Tremtinių vaikiečių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojame: \$30 - E. G. Kuchalskiai.

Kovai su vėžio liga Lietuvoje: \$20 - Z. P. Augačiai, V. Kėcorienė, L. V. Balaišiai, dr. A. D. Barauskai, J. Z. Didžbaliai, V. P. Dalindos.

Šeimai ir visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja -

KLK moterų dr.-jos centro valdyba

A. a. Albino Kartavičiaus atminimui pagerbti, užjaušdami šeimą bei artimuosius, "Tremtinių grįžimo fondui" aukojame: \$20 - V. Dunderienė, V. Skukauskas, St. Obelienius; \$10 - M. Obelienius, I. Vibrienė, P. Šimkus.

A. a. Kazimiero Daunio atminimui pagerbti aukojame: \$25 - K. P. Budrevičius; \$20 - St. Vasilauskienė, S. Poderienė; \$15 - R. Žiogaity; \$10 - St. Dargis, E. Ališauskienė, N.N., J. Budreika, A. Katelienė, V. A. Kužmarskiai; \$5 - S. Čeponienė.

A. a. Alekso Vaičieliūno atminimui pagerbti aukojame: \$70 - A. V. Burkūnai, Webster, NY; \$50 - Anapilio moterų būrelis.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja -

KLK moterų dr.-jos centro valdyba

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žemės plote buvo jų protėvių kapinės. Teisėjas, griežtai atmetęs kai kuriuos netikslus policininkų parodymus, bausmę paskelbęs gegužės 27 d. Policininkas Deane apeliuos minėtą teisumo sprendimą.

Ontario savivaldybių reikalų ministras Al Leach parlamentui pristatė 6 asmenų pereinamojo laikotarpio komisiją, kurios užduotis - vykdyti Toronto miesto sujungimą į vieną administracinę vienetą. Komisijos pirmininku paskirtas metro polinio Toronto pirmininkas Alan Tonks. Ši komisija turės samdyti personalą, sudaryti būsimos "megacity" tarybos biudžetą, nustatyti vietinių tarybų vaidmenį bei nutarti, kuriuose savivaldybių rūmose posėdžiaus būsimos tarybos 56 nariai. Paskirta \$3.5 mln. šiam reikalui. Toronto "megacity" įsteigimas panaikina Toronto ir 5 priemiesčių savivaldybes. Tai tik viena dalis bendro Ontario vyriausybės pertvarkos plano, pagal kurį bus nuimta švietimo mokesčių našta nuo nuosavybės mokesčių mokėtojų. Savivaldybės turės prisiimti didesnę atsakomybę už socialinę rūpybą, be to, iš jų biudžetų bus atskaitoma arti bilijono dolerių.

Ontario mokyklų tarybų skaičius bus smarkiai sumažintas iki 1997 m. pabaigos. Tai numatyta naujai priimtame įstatyme "Bill 104". Toronte septynios viešųjų mokyklų tarybų bus sujungtos į vieną, apimančią 300,000 mokinių ir turės tik 22 rinktus atstovus. Provincijoje bus 66 tarybų, vietoje 129. Atstovų bus tik 700 (anksčiau buvo 1,900), o jų metiniai atlyginimai neviršys \$5,000. Nors dauguma atstovų gauna ne daugiau kaip \$10,000, Toronte yra gaunančių iki \$49,000 per metus. Įstatymo rėmėjai teigia, kad tokiu būdu sutaupyta administracines išlaidas bus galima panaudoti mokinių gerovei, tačiau yra manančių, kad vyriausybė tik pradeda mažinti švietimo biudžetą, o klasėms nebus skiriama daugiau lėšų. Tarybų skaičiaus sumažinimas gali kainuoti \$500 milijonus dolerių.

Ontario provincija paskyrė \$16.5 mln. vėžio gydymui ir tyrimui. Didžioji dalis lėšų bus naudojama supirkimui naujų vaistų, kurių ligoninės neįstengia įsigyti ovarinio vėžio tyrimams ir pacientų paslaugoms. Vėžio gydymo sistema bus pertvarkoma, suderinant ligoninių, chirurgų ir švitinimo paslaugų teikimą. Lėšos atsirado po pakeitimo provincinio vaistų plano, uždarius kai kurias ligonines ir kitur ministerijai apribojus išlaidas. RSJ

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudų bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja
ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.
3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)
Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)
Telefonas
416 763-5677

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER
CMD Insurance Services
Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilų ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreipitis jau apdraustų automobilų ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį - dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
Chamney McWilliams Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas - morkgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreipitis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipitis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

Naujas prelatas

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II 1997 metų kovo 7 dienos aktu kun. **Jonas Staškevičius**, Anapilio parapijos klebonas, pakeltas garbės prelatu. Pakėlimo dokumentas iš Vatikano buvo atsiųstas Kanadon per Panevėžio vyskupą Juozą Preikšą, nes naujasis prelatas yra Panevėžio vyskupijos kunigas. Kartu su minėtu dokumentu atėjo ir šis vyskupo J. Preikšo raštas, pasirašytas 1997.IV.23: "Siunčiu Jums Šv. Tėvo Jono-Pauliaus dokumentą, kuriuo esate paskirtas garbės prelatu. Džiaugiuosi Jūsų pagerbimu ir linkiu Aukščiausiojo palaimos darbuojantis Dievo garbei ir mūsų tautiečių gerovei".

Naujasis prelatas yra gimęs Lietuvoje, Anykščiuose. Savo gimtinę turėjo palikti su tėvų šeima būdamas septynerių metų amžiaus. Pradinius mokslus ėjo Vokietijoje ir D. Britanijoje. (Pirmąjį skyrių baigė Anykščiuose, seselį vedamoje mokykloje.) Kanadon su tėvų šeima persikėlė 1950 m. Čia baigė vidurinį mokslą bei pritaikomo-

jo meno mokyklą. Teologinius mokslus ėjo Šv. Augustino kunigų seminarijoje Toronte ir Romos Šv. Grigaliaus universitete, gyvendamas Šv. Kazimiero kolegijoje. Kunigu įšventintas 1962 m. gruodžio 22 d. Sielovadinį darbą kaip vikaras pradėjo Toronte lietuvių Šv. Jono kr. parapijoje, kuri vėliau persikėlė Mississaugon ir pasivadino Lietuvos kankinių vardu. Klebonavo lietuvių Ontario Delhi ir Londone. Mirus a.a. kun. P. Ažubaliui, paskirtas Lietuvos kankinių vardo parapijos klebonu 1980 m. Joje sėkmingai darbuojasi ir dabar, talkinamas kun. Vytauto Volerto.

Naujasis prelatas, šalia tiešinio darbo parapijoje ir Anapilio sodyboje, plačiai reikiąsi lietuviškoje veikloje. Per 35-rius kunigystės metus savo aktyviu dalyvavimu minėtoje veikloje lietuvių visuomenei yra daug kuo pasitarnavęs įvairiose srityse. Jo pagerbimas pakėlimu į prelatą yra kartu ir jo vadovaujamos parapijos ir lietuvių visuomenės pagerbimas. Sveikiname!

TORONTONT

Anapilio žinios

– Pavasarinė kapinių lankymo diena bus gegužės 25, sekmadienį. Mišios bus kapinių koplyčioje 3 v. p.p. Autoakštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilin 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobuselis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilin į pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

– Balandžio 26, šeštadienį, parikrištytas Pauliaus ir Ingridos (Išganaitės) Krikštaponių sūnus Lukas.

– Tuoktis ruošiasi: Violeta Juodelytė su Kenneth Halis.

– Anapilio vaikų darželis pradėjo veikti gegužės 5, pirmadienį. Pravedama pusės dienos programa nuo 8 v.r. iki 12 v.d. su galimybe ją pratęsti visą dieną. Galima atvežti vaikučius nuo 7.30 v.r. Priimami vaikai nuo 2,5 m. iki 5 m. amžiaus. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis: tel. 905 897-5604 ir 416 621-0653.

– Gegužės 10, šeštadienį, 10 v. r. mūsų parapijos KLK moterų draugijos narės renkasi Mišioms už Lietuvą. Po Mišių kalbės Rožinį ir paskui turės savo įprastą susirinkimą bei kavutę.

– Motinos dienos pietūs bus gegužės 11, sekmadienį, 12.30 v.p. Anapilio salėje. Rengia Jaunų šeimų sekcija. Bilietus galima įsigyti pas Vidą Valiūtelį tel. 905 272-4819.

– Arkiv. Sigitas Tamkevičius prašo paramos Kaune įsteigtiems ir dar steigiamiems Vaikų dienos centrams, kuriuose benamiai ir skurdan patekusių šeimų vaikučiai ne tik pavalgia, bet ir paruošia pamokas, praleidžia savo laisvalaikį, randa prieglobstį ir užtarimą. Aukcas prašome siųsti mūsų parapijai. Jos bus perduotos Kanados lietuvių katalikų centrui ir iš ten pasiekės arkiv. M. Kankinaičius namų apytaką labdarą.

– Mišios gegužės 11, sekmadienį 9.30 v.r. už a.a. Eleną Vasiliauskiene ir Magdalėną Zenkevičienę; 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v. p. už a.a. Antaną Masionį.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, gegužės 4, popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Julita L. Gudaitytė iš Niujorko. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys E. Steponas.

– LN valdybos posėdis – gegužės 8, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Gegužės 11, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje įvyks tradiciniai Motinos dienos pietūs. Motinas sutiks su gėlimis ir vynu LN vyrų būrelio nariai.

– Pavasarinis bazaras (Side-walk Sale) įvyks birželio 7 d. Visi prašomi parinkti pardavimui įvairių daiktų. Atskiros organizacijos ar pavienios šeimos gali išsinuomoti status savo asmeniškam pardavimui. Kreiptis į LN raštine, 416 532-3311.

– Primename "Lokio" svetainės lankytojas, kad naudotųsi pasiūlymu bei pagėdavimui dėžute. Laukiama naujų sumanymų.

– Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, geg. 4 Pirmą Komunią priėmė S. Bersėnaitė, N. Gudinskas, A. Karaitė, M. Karauskas, R. Karpalavičiūtė, K. Kulnytė-Douglas, D. Levisauskas, A. Norkutė, J. Fabricaitė, D. Paškauskaitė, E. Pilipaitė, A. Puteris, T. Šiaudulis, J. Simas, M. Stončius, A. Tarydaitė, A. Thomas ir V. Yčaitė. Per Mišias, gitaroms pritariant, giedojo jaunimo choras.

– Šį sekmadienį vysk. P. Baltakis, OFM, suteiks Sutvirtinimo sakramentą 27 parapijos jaunuo-liams/ėms per 10.15 v. Mišias. Dėl to paskutinės Mišios bus pusę valandos vėliau, t.y. 12 v.

– Gegužinės pamaldos vyks šią sekmadienį 7 v.v. Šeštadieniais Marijos litanija kalbama po 9 v. Mišių, o sekmadieniais litanija giedama po paskutinių Mišių.

– Mūsų mirusieji: gegužės 3 d. palaidota a.a. Regina Matulevičienė, 76 m. Paliko dukrą Daną su šeima. Lietuvoje mirė a.a. Vincas Radžiūnas, Albino Radžiūno brolis, o Lenkijoje – a.a. Vytautas Cirušis, Kosto Cirušio brolis.

– Kun. Placidus Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, išvyko į Romą ir Asyzių dalyvauti Pranciškonų ordino trijų savaitės suvažiavime, kuriame bus renkamas ordino generolas ir vyriausybė. Po to jis lankys lietuvių pranciškonų studentus Šv. Žemėje, Italijoje ir Anglijoje. Grįš birželio mėnesio pradžioje. Šv. Pranciškaus Trečiojo ordino narių Mišios ir susirinkimas bus šį ketvirtadienį 10 v.r.

– Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas davė \$6,500 pelno. Parapijos tarybos labdaros sekcija dėkoja visiems prie šio išpardavimo prisidėjusiems darbu ir daiktai.

– Mišios gegužės 11, sekmadienį: 8.15 v.r. už a.a. Stasį Merkeli; 9.15 už a.a. Joną ir Sofiją Gegužius; 10.15 už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Anelę Žilienę, a.a. Marijoną Petriką; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

– A. a. muz. Stasys Gailevičius mirė praeitą sekmadienį, gegužės 4 d. Pašarvotas Turner & Porter laido tuviu namuose, Bloor-Windermere. Maldos prie karsto antradienį, gegužės 6 ir trečiadienį, gegužės 7. Laidotuvės ketvirtadienį, gegužės 8, 10 val. ryto iš Lietuvos kankinių šventovės.

– Velionis gimė 1904 m. lapkričio 28 d. Baigęs Kauno konservatoriją, tobulinosi Paryžiuje. Nuo 1930 m. dirbo Kauno dramos ir operos teatruose, akompanavo, kūrė muziką radijo vaidinimams, Vilniuje – operos dirigentas. 1951 m. atvyko į Montrealį, 1953 m. persikėlė į Torontą, kur įsteigė muzikos studiją, ilgai vadovavo chorui "Varpas", kūrė dainas, reikiąsi visuomeninėje veikloje.

– A. a. inž. Broniui Ulozui iškeliavus amžinybėn, nuosirdžiai užjausdama jo žmoną Stasę, dukrą Kristiną, sūnus – Viktorą ir Henriką, Stasys Paketuras "TZ" aukėjo \$50.

– Aldonos Venkutės-Skilandžiūnienės, buvusios Mažeikių gimnazijos mokinės, draugai, švėsdami jos gimtadienį, suaukavo jos Mekeikių našlaičiams \$350. M.P.

Toronto Lietuvių Namų valdyba 1997/98 metais. Stovi: V. Lukas, J. V. Šimkus (slaugos namų projekto vedėjas), R. J. Juodis, K. Petryla, E. Pamataitis, E. Steponas, P. Šturmas, H. Sukauskas. Sėdi (iš kairės): T. Stanulis, A. Dargytė-Byszkiewicz, J. Slivinskas, G. Ginčauskaitė, pirm. V. Drešeris, D. Simonaitytė-Sysak, A. Alsbergas. Trūksta L. Pocienės

GEGUŽĖ – JAUNIMO VAJAVUS MĖNUO

KVIEČIAME JAUNIMĄ IKI 16 METŲ AMŽIAUS TAPTI MŪSŲ KOOPERATYVO NARIAIS

- ♦ atidarę sąskaitą gausite 5 akcijas (šėrus) 25 dol. vertės ir 10 dol. indėlių taupomojoje sąskaitoje;
- ♦ kviečiame tėvelius atidaryti sąskaitas naujagimiams bet kada per visus metus.

Iš kooperatyvo gausite taip pat 5 akcijas (šėrus) ir 10 dol. indėlių taupomojoje sąskaitoje.

Kviečiame – atekite ir atidarykite sąskaitas

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS TORONTE

Kauno dailės instituto rektorius prof. dr. Vaidotas Palys Toronto universiteto architektūros fakultete skaito paskaitas ketvirto kuro studentams apie miesto erdvių projektavimą. Gegužės 18, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronte Lietuvių Namuose rektorius V. Palys kalbės apie dabartinės Lietuvos universitetų problemas ir galimybes. Pokalbyje bus paličiama kanadiečių, ypač Kanados lietuvių jaunimo, studijų perspektyvos Lietuvoje. Dalį studijų jau pripažįsta ir užskaito Kanados universitetai. Visi, besidomintys šia tema kviečiami dalyvauti. V.K.

Paskirtas naujas vykus pasigalininkas Toronto katalikų arkivyskupijai Anthony Meagher (tariama Maher), 57 m. amžiaus, iki šiol klebonavęs įvairiose parapijose. Vyskupo šventimus jis gaus Toronte Šv. Mykolo katedroje š. m. birželio 26 d. Galbūt ir lietuviams teks turėti reikalų su naujuoju vyskupu, kuriam bus pavesta tvarkyti viena Toronte arkivyskupijos dalis. Šių arkivyskupijų valdo penki vyskupai su arkivyskupu A. Ambrozic priešakyje.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas "Tėviškės žiburiams" paaugojo \$2,000. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja už paramą lietuviškai spaudai.

Kanados lietuvių muziejau-archyvo išlaikymui kredito kooperatyvas "Parama" aukėjo \$1,000. Labai dėkojame, kad padedate išsaugoti Kanados lietuvių palikimą. Valdyba

Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" paskyrė "Tėviškės žiburiams" \$1,000 auką. Savaitraščio leidėjai nuosirdžiai dėkoja už prisidėjimą stiprinant laikraščio leidybos finansinę būklę.

Kanados lietuvių fondo pranešimu, p.p. Kantautai pagėdavo, kad 20% nuo jų sumos gaminamų nuosimčių būtų skiriama laikraščiams "Nepriklausomai Lietuvai" ir "Tėviškės žiburiams". Susidarė \$560. Vykdamant p.p. Kantautų pagėdavimą, "Tėviškės žiburiai" gavo jiems priklausančią dalį – \$280. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja.

A. a. Magdalenos Pargauskienės vienerių metų mirties prisiminimui Genė ir Balys Čičikai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Juozo Lukoševičiaus atminimui sesuo Monika Povilaitienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Juozo Lukoševičiaus atminimui, užjausdami žmoną, dukrą su vyru, seseris Karoliną ir Moniką, brolius Petrą ir Joną jų šeimas, S. J. Andriuliai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

FLORIDOJ PARDUODAMAS 2 miegamųjų su baldais butas "Baltic Apts.", St. Petersburg Beach. Kaina \$55,000. Teirautis tel. 905 227-4493 arba 813 367-7633.

Kanados lietuvių bendruomenės Toronto apylinkės

visuotinis narių susirinkimas

ĮVYKS

1997 m. gegužės 21, trečiadienį, 7 v.v.

Toronto Lietuvių Namų Gedimino menėje.

KVIEČIAMI organizacijų pirmininkai arba jų įgaliotiniai. Valdybos ir tarybos nariams dalyvavimas privalomas. Kviečiame visus tautiečius gausiai dalyvauti šiame susirinkime.

KLK Toronto apylinkės valdyba

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,

B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutauptyti už teisinį patarnavimą

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Namų pirkimo ir pardavimo klausimais, prašau, kreipkitės į mane. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

TEL. 416 769-1616

Gintautas Tumosa

Nemokamas namų įvertinimas

Gautas "Tėviškės žiburių" redakcijoje laiškas iš Lietuvos krašto apsaugos viceministerio plk. Romo Kilikausko (JAV aviacijos atsargos pulkininko), kuriame jis kreipiasi į išeivijos lietuvių ieškodamas savanorių, galinčių atvykti į Lietuvą ir ten 3-12 mėnesių mokytis užsienio kalbų. Bus teikiamas maistas ir gyvenamoji vieta. Numatoma padengti bent pusę kelionės išlaidų. Daugiau informaciją galima gauti skambinant viceministeriui tel. 3702-698531, faksas 3702-721684.

"Kovai su vėžio liga Lietuvoje" aukėjo: \$20 – R. A. Vainai iš Floridos a.a. Janinos Adomonienės atminimui pagerbti; \$100 – Anapilio moterų būrelis; A. a. Povilo Jutelio atminimui pagerbti: \$25 – K. Budrevičius; \$20 – J. Juteliene, V. Birštonas; \$10 – O. Juodviršienė, V. Paškauskas, E. S. Kuzmickai.

Už aukas dėkoja būrelio valdyba. M.P.

A. Bražys Vilniaus krašto apylinkėms per Kanados lietuvių bendruomenę aukėjo \$1,000.

KLK inf.

Sovietų sunaikintos Kiauklių šventovės Lietuvoje statybai aukos telkiamos ir toliau. Paaikėjo, kad reikia 170,000 JAV dolerių. Reikalingos lėšos telkiamos ir Lietuvoje, ir už Lietuvos ribų. Pastaruoju metu viena tautietė paaukojo 1000 dolerių. Dosniausias aukotojas iki šiol yra J. Vaskela, šiomis dienomis paaukojęs 5,000 dolerių. Aukos telkiamos per Lietuvos kankinių parapiją (Lithuanian Martyrs' Church). Inf.

Pasiūlymas

Lietuvė, 49 metų, tikinti, gali priimti vienišus lietuvių, norinčių grįžti į Lietuvą visam laikui gyventi. Suteiktų gyvenamąjį plotą, globą, slaugą už materialinę paramą. Rašyti: Daliai Prankienė, Pažangienų 11-6, Vėžio apylinkė, 5300 Panevėžio raj., Lietuva-Lithuania

MONTREALQUE

"Lito" narių metinis susirinkimas įvyko balandžio 27 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Iš "Litu" priklausančių 2035 narių susirinkime dalyvavo 160 ir 9 svečiai. Per metus mirė 23 nariai. Po valdybos pirmininkės Lydijos Dragūnienės ir vedėjo Bruno Bulotos pranešimų paaikėjo, kad praeitais metais "Litas" paaugo beveik vienu milijonu dolerių, ir balansas peršoko 30 milijonų. Tuo būdu baigiama pasivyti prieš paskutinį referendumą turėtą balansą. Gauto pelno (\$147,824) dalis perkelta į atsargos fondą; didesnė dalis bus išdalinta mokėjusiems už paskolų palūkanas ir gavusiems palūkanas už indėlius. Vietinėms lietuvių organizacijoms paskirta \$6,850. Susirinkimo metu kai kurie nariai norėjo daugiau paaikškinimų, bet didelių diskusijų neiškilo, ir visi pranešimai buvo priimti. Pareikštas pagėdavimas, kad valdyba su nariais palaikytų artimesnius ryšius per spaudą ar laiškus.

Šiais metais kadenciją baigė du valdybos nariai ir po vieną – revizijos ir kredito komisijos. Bet, neatširdus naujai kandidatuojančių, visi buvusieji perrinkti aklamacijos būdu. Artimiausiu metu bus iš naujo pasiskirstyta pareigos, jų pavardės bus paskelbtos. Visi "Lito" tarnautojai nuosirdžiai bendrauja su visais klientais: vedėjas Bruno Bulota, vedėjo pavaduotoja Kristina Piečaitienė, buhalteris Robertas Bernotas, sekr. Teresė Mickienė, raštininkė Dalilė Ramanaušienė ir kasininkai: vyriausia kas. Zelta Semberov, Alvara Krasowski, Gytis Niedvaras ir Nijolė Šukienė (Rosemont skyr.). Susirinkime dalyvavo Lietuvos ambasados Otavoje patikėtinis Jonas Paslauskas ir ponis. Jis pasveikino visus susirinkusius. Susirinkimas baigtas vaišėmis.

Sesėlė Eugenija buvo atvykusi

iš Putnamo į savo motinos a.a. Eujenijos Lukšienės ir a.a. Juozo Lukoševičiaus laido tuves. Su ja kartu buvo ir sesėlė Margarita. B.S.

Aukos "Vaiko tėviškės namams" a.a. Janinos Adomonienės atminimui: \$100 – Vilgalių ir Kibinkščių šeimos, R. D. Staškevičiai, J. J. Kryger; \$75 – D. A. Scowcroft, A. A. Karniai (USA); \$60 – A. Adomonienė (USA); \$50 – dr. J. Rimšaitė, Iz. Mališka, Br. D. Staškevičiai, J. A. Išganaičiai, A. V. J. Krikščūnai (USA), A. B. Ramsay, W. K. Gentemann, R. R. Rudinskai, D. Smilgevičienė, Ch. J. Tanner, J. B. Lukoševičiai, M. Šemogienė, J. Kryger, C. Coristine, B. R. Sriubas (USA); \$40 – dr. A. D. Žibaičiai, V. Kudžma, H. Sardi, V. S. P. Vieļužiai (USA); \$30 – J. E. Delmotai, J. Missinich, D. Butėnas (USA); \$25 – R. Baršauskas, R. Navikėnas, B. Vilčinskienė, B. C. Maks, J. D. Daniai, K. I. Andriuskevičiai, V. M. Jonynai, P. Ir. Lukoševičiai, E. Szweczek, dr. V. R. Pavilaniai, P. R. Brikiiai, A. R. Žuliai, P. J. Adamoniai, G. Kudžmienė; \$20 – R. J. Piečaičiai, St. Baršauskienė, A. M. Joneliai, E. Kudžmienė, G. E. Ali-nauskai, D. Vasiliauskienė, L. R. Urbanai, J. St. Naruševičiai, Ir. Vazalinskienė, St. Danaitienė, J. G. Zabeliauskai, R. Bendžiūtė, E. Povilaitienė, Br. Makauskienė, G. Sibitienė, L. Gedvila, M. Malcienė, V. N. Jakoniai, E. V. Kerbeliai, B. D. Rupšiai, L. G. Balaišiai, E. Linkūnas, J. Br. Malaiškai, I. Mazi-liauskienė, V. A. Peteraičiai, Z. H. Lapiniai, L. Vitkauskas (USA); \$15 – Pr. V. Dikaičiai, Br. Bendžienė, A. Galiatsatos, K. Martinėnas, N. Bagdžiūnienė, J. Blaundžiūnienė; \$5 – M. Girdžiūnienė. Už aukas dėkoja – KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius

KLK moterų draugijos Montrealio skyriaus narės, švėsdamos savo veiklos 45 metų sukaktį, ir kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, pasirošę iškilmingoms Mišioms

Nuotr. P. Adamonio

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545

FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamojo butas Bloor ir Keele rajone. Skambinti tel. 416 767-4917.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusrūgims. Parūpinagėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienei.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydai tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

KNYGA "Vladas Baltrušaitis, operos solistas", autorė Jūratė Vylitė. Išleista "Scenos" 1996 m. Vilniuje Elenos Baltrušaitienės lėšomis. Gaunama Anapilio ir Prisikėlimo parapijų kioskuose.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

ILGALAIKIAI DARBAI

Artimiausiu laiku samdomi: 20 darbščių ir sąžiningų rinkėjų/pakuotojų; moderniose mėsos pakavimo patalpose; Mississaugoje netoli aerodromo; rytdinė ir popietinė pamainos; būtinas saugus apavas (safety shoes); automobilis naudingas. SKAMBINTI: Olsten Staffing Services tel. 905 896-8956